

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Velja po pošti
4d. 30.kr. na leto.

Štev. 11.   V Celovcu 15. novembra 1871.   XX. tečaj.

Pridiga za XXVI. in poslednjo pobinkošno nedeljo.

(Od poslednje sodbe; gov. F. M.)

„In takrat se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega na nebu; in tedaj se bodo jokali vsi rodovi na zemlji, in bodo vidili Sinu človekovega priti v oblakih neba z veliko močjo in veličastvom. Mat. 24, 30.

V v o d.

Ob času sv. škofa Krizostoma je bil v Carjemgradu neznan potres. Hudobno ljudstvo tistega mesta, ki se dosihmalo ni bilo nič zmenilo za svarila sv. evangelja, je bilo zdaj na enkrat vse drugačno. Vsi preplašeni so mislili, da se bliža sodnji dan. Ne-prenehoma so molili in se pokorili. Zbirali so se; pa ne za pregrešne kratkočase, ampak da bi s strinjenimi prošnjami božjo pravico vtolažili. Povsod se je petje razlegalo; pa niso nespodobnih pesem peli, kakor scer, ampak psalme in druge spokorne pesmi. O mraku so preplašeni ljudje v cerkev pribežali, in po cele noči v molitvah prebudeli. Tako so ravnali, dokler je potres terpel. Komaj pa je potres pojenjal, so staro pregrešno življenje z nova začeli, pozabivši Boga in njegovih svaril. — Taki le so ljudje. Kaka strašna prigodba jih še pretrese za kake ure, ojstra resnica jim še gre v živo za kake trenutljeje; resničnega in stanovitnega spreobnjenja pa je le vendar malo med ljudmi. Strašnejšega prerokovanja res ne vem, kakor je prerokovanje od konca sveta in od poslednje sodbe. In vendar veliko ljudi kar tje v en dan živi,

kakor bi od vsega tega nič ne vedeli. Toda nobeden se ne more po pravici izgovarjati, da mu to prerokovanje znano ni. Skoz celo leto nam s. cerkev pred oči postavlja namen (cilj in konec) našega življenja; današnji dan pa nam prav živo vpisuje konec sveta in poslednjo sodbo, in scer, da bi grešnike iz grešnega spanja zbudila; pravične pa v dobrem stanovitne ohranila. Da spolnimo voljo s. cerkve, premišljujmo danes tudi mi:

1. znamnja, ki se bodo godile pred poslednjo sodbo;

2. pa sodbo samo.

Poslušajte me v imenu Jezusovem, ki je sodnik živih in mertvih!

Razlaga.

1. Učeni možje pravijo, da je svet tako terdno stvarjen, da bi lahko večno terpel. In res, če ogledujemo nebo in zemljo, in premišljujemo, kako terdno že tisuč in tisuč let stojita, in se na njih vse v lepem redu godi, kakor v začetku stvarjenja, tako še zdaj; mislili bi, da ju res ne bo konec. In vendar le bo vse prešlo, kakor smo danes slišali. Ravno tisti Gospod, ki je nebo in zemljo iz nič stvaril, naznanja nam tudi nju konec. Njegova roka, ki je ves čas svet vzdržavala, na enkrat ga bo dvignila iz njegovih tečajev, da pojde vse navskriž in v kolobar v strah in trepet vsem tistim ljudem, ki so stavili svoje zaupanje le v svet in posvetne sladnosti. Po teh strašnih znamenjih pa se bo Sodnik prikazal.

Pri Betlehemskih jaslicah nam se prav milo razkazuje ljubezen in dobrota božja do nas revnih grešnih ljudi; ravno tako lepo naznanja nam se božje nezmerno usmiljenje na Kalvarski gori na s. križu; in božja ljubezen in božje usmiljenje diha iz celega s. evangelja. Ravno zato pa je lahkomišeln in nespametni človek le tolikanj privoljen, nad vse druge božje lastnosti povzdigovati božjo ljubezen in usmiljenje, kakor bi druge božje lastnosti manj imenitne bile od teh dveh. Toda prišel bo dan, in bo solnce otamnelo, in mesec ne bo dal svoje svitlobe, in zvezde bodo padale z neba in moči nebeške se bodo gibale, in ljudje bodo koperneli od strahu in čakanja tistega, kar ima čez ves svet priti. Strašne znamnja bodo se godile ker bližal bo se strašen sodnik. Takrat bo se razkazovala božja neskončna pravica, katero so hudobneži tolikokrat zasmehovali, in bi jo bili radi clo vtajili, da bi jo bili mogli. Oj kako bodo takrat strahu koperneli vsi, ki so

Boga imeli le za silo dobrega, premehkega očeta, kateri ljudem vse hudobije radovoljno spregleduje, in poterpežljivo molči tudi pri naj večih njih pregrehah, in jih ne more postrahovati spred nezmerne svoje dobrote! Oj kako bodo takrat trepetali krivi preroki, ki so tolikokrat razglasovali pisaje in besedovaje, da greh nič nima v sebi, in so zagovarjali marsiktero hudobijo kakor kaj nedolžnega ali clo potrebnega, in da se sodbe nikomur ni treba bati, ker je ne bo, ker je po smerti telesa tudi duše konec itd.? Ob neznanem šumenju morja in valov, ob strašnem gibanju nebeških stebrov bodo clo pravični trepetali in se jokali: kakšen strah bo pa še le grešnike obšel, kolika groza hudobneže prevzela? Voščili si bodo, da bi jih kdo za zmerom pokončal; pa njih voščilo se jim ne bo spolnilo! Čas si bodo nazaj želeli, ki so ga tako lahkomišljeno tratili. Toda zgubljeni čas se nikomur več ne povračuje, in le naprej hiti. In že se bo prikazalo na nebu znamenje Sinu človekovega, in bo trobenta zabučala, ter ljudi na sodbo sklicevala.

Le zagledati Sinu človekovega in njegovo znamenje, s. križ, bo grešniku že v preveliko muko. Jezus, katerega je njegovo lastno ljudstvo tukaj na zemlji bilo zaverгло in v smert obsodilo; Jezus, nekdanj ves zaničevan in po krivici umorjen, bo zdaj prišel sodit spremljevan od svojih angelov, prišel na oblaku z veliko oblastjo in častjo. „Glej! govori sv. Janez, prišel bo Zvesti in Resnični, ki po pravici sodi in se bojuje, kakor ognjeni plamen so njegove oči; v kerv pomočena je njegova obleka; njegovo ime je: Beseda božja. Iz njegovih ust moli oster meč, s katerim ljudstva natepava.“ In zdaj, ljubi moji! zdaj si mislite, kakšna groza bo prevzela, kolika obupnost se lotila tistih, ki so ga nekdanj v obraz bili, zaničevali, martrali in križali! S kolikim trepetom bodo stali pred svojim sodnikom Judež s svojo druhaljo, Kajfež s svojimi tovarši, Pilat s svojimi hlapci! Toda pokazalo se bo, da se je križanja Jezusovega vse več ljudi vdeležilo, kakor je zapisanih. Naznanjeno bo, da je veliko tisuč ljudi za Judežem govorilo: „Koliko mi bote dali, in jaz vam ga bom izročil?“ Vidilo in zvedelo se bo, da je razun Jeruzalemskih terdovratnežev tudi še veliko drugih ljudi vseh časov in krajev kričalo: „Križaj, križaj ga!“ Slehern namreč, ki svojo kerstno obljubo prelomi s kakim smertnim grehom, božjega Sina z nova križa in zasmehuje. Gorje, gorje tedaj vsem terdovratnim grešnikom, ki v smertnih grehih živè, brez pokore umerjó: med Jezusovimi morivci bodo stali sodnji dan!

Sin človekov in njegovo znamenje bo od ene strani vse te opomnilo na vse njih hudobije, in jih bo vest pekla in v obupnost gnala; od druge strani pa nam bo znamenje Sina človekovega v spomin poklicalo vso ljubezen, ki nam jo je skazal božji Sin s tim, da je podobo hlapca nase vzel, da bi nas oprostil; s tim, da je reven postal, da bi nas obogatil; s tim, ko je po ternjemvem potu

hodil, da bi nam v nebesa pot nadelal; s tim, ko je za reven dnar prodan bil, da bi nam pridobil tem višo ceno; s tim, ko je terpel nedopovedljive bolečine, da bi nam prisluzil večno veselje: bo pa nam znamenje Sinu človekovega, tudi očitovalo, da smo mu mi vso to ljubezen z gerdo nehvaležnostjo povračevali. Kolik strah in kolik trepet si tedaj bo, kedar se bo prikazal na sodbo Jezus, kateri nam je skazal toliko ljubezen, in smo ga mi le vendar tolikokrat žalili. „Gorje, gorje! vam nehvaležnikom!“ bo očitovala vest vsem grešnikom: „Zaničevali ste nekdanj nauke, in martro in kerv Gospodovo; zdaj pa nad vas kriči in vam sodbo sklepa!“

2. In zdaj se bo sodba začela. Morje bo dalo nazaj vse mrtve, ktere je požerlo, in zemlja bo dala nazaj vse merliče, ki jih je hranila po svojih pokopališčih. In ko bodo vsi zbrani, kterim smo ali k dobremu pomagali, ali pa jih v hudo zapeljevali, tedaj se bo tudi na tanjko pokazalo, kakšen uspeh ali sad so imele naše besede in kakšen uspeh so imele naše djanja! Ena sama pregrešna beseda, eno samo hudobno djanje včasih skoz cele stoletja razširja hudobijo, in namnoži pregreh neznano kopó. Majhna kepica snega se vterga včasih na visokih planinah, in se v dolino sterklja; toda potoma pobira seboj snega zmerom več in več, dokler ne zraste v celo sneženo goro, ktera v svojem teku drevje lomi, hiše podkopava, in cele vasi zasilje in pokončava. Ravno tako tudi ena sama huda beseda ali eno samo slabo djanje včasih nezmerno število kervavih solz vrednih nasledov in velikih grehov zakrivi. Hudobrež, ki nedolžnega človeka v greh zapelje, ne bo le samo od tega zapeljanega človeka odgovora dajal; rajtengo bo moral dati tudi od vseh tistih, ki so bili zapeljani po njem, kterega je on prvega zapeljal. Pohujšanje, ki ga slabi starši ali drugi ljudje otrokom dajo, se dalje širi od roda do roda, in množi od leta do leta njih zadolženje. Celi rodovi bodo se dvignili zoper take ljudi, ter pričevali pred vsem svetom zoper njih in njih hudobne besede in brezbožne djanja. Cela teža hudega bo letela na tiste, ki so dajali pohujšanje. O ljubi kristjani! da bi pač vselej pomislili, kakšne naslede vtegnejo imeti vaše besede, in se zna izhajati iz vašega djanja, gotovo bi pri marskteri priložnosti razumniši govorili in boljši ravnali, in se ogibali tudi mnogih takih reči, ki vam se dozdevajo le majhne in nepomenljive.

Pri sodbi pa bo na dan prišla vsaka tudi naj skrivnejša reč in stvarica. Ko bi nam zmerom na strani stal človek, kteremu bi dano bilo, viditi tudi v naše oserčeje, in bi mu zapovedano bilo, ne le na djanjših, ampak tudi vse naše naj skrivnejše misli in želje v bukve zapisovati, in jih ljudem naznanjati; oj kako skerbno bi čuli nad vsemi svojimi mislimi in željami, da bi se le sramoti pred svetom odtegnili. In glej! res imamo takega vsevednega čuvaja, kateri to opravilo opravlja. Ta čuvaj je naša vest. Naša

vest pazi ne le na vse naše djanja, ampak tudi na vse naše misli in želje, ter jih zapisuje v nestrohljive bukve. Zdaj so te bukve še zaperte; ali enkrat bodo se odperle, da bo ves svet lahko v njih bral. Tedaj bo na dan prišla vsa hlimba hinavcev, ki so svoje brezbožno življenje v plajšč pobožnosti zavijali. Tedaj bodo očitne vse zvijače goljufov, ki so svoje krivično djanje in ravnanje zvito prikrivali. Tedaj bo se razvedlo peklensko ravnanje podpihovavcev, ki so skrivši zdražbe delali, ljudi obirali, opravljali in obrekovali. Tedaj bodo na znanje dane gerde dela nečistnikov, ktere so skrivoma in v tamni noči določevali. Tedaj bodo razglašene vse hudobne misli in pregrešne želje nevošljivcev in togotnežev. Vse se bo zvedlo, in silno osramoteni bodo vsi ti grešniki pred Bogom in njegovimi angeli, in pred vsemi rodovi zemlje. Gorje pa še seosebno tistim, ki so oropali s. zakramente, ter na spovedi radovoljno zamolčavali kak smerten greh: sodnji dan bodo morali pred vsem svetom obstati in spoznati, česar tukaj na zemlji niso hotli povedati le enemu samemu človeku, ter svojemu spovedniku.

Vse drugači pa bo s pravičnimi o sodnem dnevi. Kedar se bodo godile strašne znamenja pred sodbo, sladko upanje jim bo zmanjševalo grozo in strah. In ko se bo Sin človekov prikazal na oblakih neba, ne pojdejo mu trepetaje, ampak radovaje naproti.

In ko bo svetu naznanjano njih življenje, sami se bojo čudili, ko bodo zvedeli in vidili, koliko žlahnega sadu svetih čednost in dobrih del da je obrodil njih lep zgled tudi še po njih smerti. In kedar bodo razodete vse njih misli in želje, in razglašeno vse njih djanje in ravnanje, spoznali bodo vsi veseli, da vsaka tudi naj manjša dobra reč pred Bogom svojo ceno ima, in da bo clo vsaka solzica, ki so jo jokali na poti pobožnega življenja, bo na vagi božje neskončne pravice potegnula na dobro stran. „Pridite, vi izvoljeni mojega Očeta“, jim tedaj poreče nebeški Sodnik, „in prejmite v posestvo kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta!“ ko bo pri tem nad unimi na levici zagromil le te le prestrašne besede: „Poberite se od mene, vi prekleti! v večni ogenj!“

S k l e p.

Ljubi kristjani! premislite večkrat besede današnega s. evangelja, in si prav živo k sercu vzamite, kar nam pripoveduje od poslednje sodbe. Tako premišljevanje ne bo in ne more biti brez dobrega sadu. „Pri vseh svojih delih se spominjaj poslednjih reči, in na vekomaj (nikdar nikoli) ne boš grešil“, pravi s. pismo. S. cerkveno leto nam danes poteka, in se bliža svojemu koncu; prevdarjajmo toraj, kakšna bo tedaj, ko pride konec sveta. Marsikteri med nami je morda danes poslednjikrat slišal s pridiznice s.

evangelje poslednje nedelje po binkeštih. Zatoraj sklenimo in tudi kar začnimo že zdaj tako živeti in ravnati, da bomo zamogli veselo povzdigniti svoje glave, kedar se bo jelo spolnovati, kar nam današnje s. evangelje le napoveduje. Amen.

Pridiga za 1. adventno nedeljo.

(Troje pripomočkov za srečen sodnji den; gov. A. Š—c.)

„Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne boje prešle“. Luk. 21. 33.

V v o d.

Z današnjo nedeljo se začne novo cerkveno leto, pa tudi sv. adventni čas, ali čas pripravljanja na častitljivi prihod Jezusa Kristusa. Da bi se pa mi na njegov prihod prav pripravili; da bi njemu s pravo pokoro in resničnim poboljšanjem pot do našega serca naredili: zategavoljo opominja nas današnje sv. evangelje na poslednji prihod človekovega Sinu; nas opominja na tisti čas, ko bo Jezus prišel sodit žive in mertve. Kako vse drugačen od prvega, ljubi moji! bo drugi prihod našega Zveličarja!

Pervikrat je prišel ves ponižen, krotek in reven na svet, zadnjikrat bo prišel z močjo in veličastvom obdan. Pervikrat je bil v plenice povit in je ležal ko majhno dete v jasliah, zadnjikrat bo pa prišel v oblakih neba, mogočen, visok. Pri svojem prvem prihodu je bil ves usmiljen do nas, ko naš pomočnik in odrešenik je nas obiskal; zadnjič bo pa prišel ko pravičen sodnik živih in mertvih. Prišel je pervikrat, da nas vse večnega pogubljenja odreši, zadnjikrat bo pa prišel, da podeli vsakemu izmed nas takošno plačilo, kakoršno si je zaslužil s svojim življenjem na zemlji.

Mi sicer pri prvem prihodu nismo bili zraven, vendar zadnjega prihoda bomo vsi priča, in sicer tako gotovo, kakor gotovo se danes tukaj vidimo. Nebo in zemlja bosta prešla, pravi večna resnica, vendar Kristusove besede ne bodo prešle; on je pa rekel, da pride sodnji dan, da pride dan plačila. Kristjani! kako pa pojde nam tedaj, dobro ali hudo? In kaj nam je storiti,

ako hočemo, da bi sodnji dan za nas dan veselja bil? Glejte to hočemo danes premišljevati. P. m.!

Razlaga.

„Dve besedi ste, pravi sv. Avguštin, prva najstrašnejša, druga najsladkejša: Poberite se vi prekleti v večni ogenj — in pridite izvoljeni mojega Očeta!“ Ktero besedo bomo pa kaj mi na sodnji dan zaslišali, veselo ali žalostno? Da bi pa kedaj zaslišali veselo besedo „pridite“, zatoraj moramo zdaj večkrat in sicer vredno

1. sprejemati zakrament sv. pokore. Sam večni Bog nam je že na zemlji postavil sodni stol v spovedi. Ako večkrat ponižno pred njega stopimo, ako se večkrat z zgrevanim srcem svojih grehov obtožimo: tedaj ne bo nam treba, nekdam bati se sodnjega stola vsevedočega Boga. Zatoraj kliče nam sv. Avguštin te-le besede nasproti: „Pojdi, o grešnik! večkrat v svojem življenju pred sodnji stol božji; bodi sam svoj tožnik in reci: O Gospod! jaz spoznam svoje pregrehe“. To moramo tedaj storiti, vendar ne le samo enkrat ali dvakrat v letu, ampak tolikokrat, kolikorkrat je naša duša bolna. Kako sporno in gerdo je vendar v hiši, ktera se dolgo časa ne pomete in ne očedi! Ravno taka je tudi z dušo, ktera se le malokdaj v zakramentu sv. pokore od svojih madežev očisti. Svetniki so prav dobro spoznali, kako dobro da je, večkrat se svojih grehov očistiti ali večkrat k spovedi hoditi.

Sv. papež Klement VIII. so vsak dan se spovedi in še z majhnim grehom obloženi niso upali se, spat iti. Kako vse drugače pa ravnajo kristjani v sedajnem času. Nekteri pravijo: Ubil nisem nobenega, okradel tudi nisem nikogar, ne vem, česa bi se spovedal. Vsi takošni so že na široki cesti v pogubljenje, ker svojih večih grehov spoznati nočejo, maniših pa še obračajo ne. Ljubi kristjan! kaj pa ti s svojim oblačilom storiš, če kak prah ali kaka majhna iskrica na-nj pade? kako hitro ga odtreseš in osnažiš! Glej! stori tudi s svojo neumerjočo dušo ravno tako; ako nimaš velikih smertnih grehov na sebi, spovej se majhnih odpustljivih grehov. — Vendar mi moramo tudi radovoljno k spovedi hoditi; nikar le zavoljo tega, ker nam četrta cerkvena zapoved to zapoveduje, ali zavoljo tega, ker duhovniki tako imeti hočejo. Ne tako, marveč iz ljubezni do našega zveličanja prostovoljno in radi moramo to storiti, kar je dobrega, potem bo Bogu dopadljiv dar.

Ko je sv. Ljndovik, francoski kralj, k spovedi prišel in ga spovednik z besedami vprašal: Visokočastitljivi kralj! jim je ves

ponižno odgovoril: Čestivredni oče! tukaj klečim ko ubog grešnik pred večnim Bogom, in tukaj nisem noben kralj. — S tako ponižnim srcem se moramo tudi mi približati spovednemu stolu, in spovedniku razložiti vse rane našega serca, da bodo zamogli nas popolnoma ozdraviti. Zdravilo je velikokrat prav grenko, katero mora bolnik piti, ako hoče spet ljubo zdravje zadobiti. Tudi grešniku je treba bridkih zdravil, da mu zacelijo dušne rane; in to zdravilo je prava in resnična pokora. — Da bomo kedaj zaslišali vesele besede: pridite izvoljeni v moje kraljestvo! zato moramo tudi

2. večkrat božji mizi se približati, in zakrament sv. rešnjega telesa prav vredno sprejeti. Saj naš zveličar Jezus Kristus sam pravi: „Kdor moje meso je in moja kri pije, tisti ostane v meni in jaz v njem“. In spet pravi: „Kdor moje meso je in moja kri pije, tisti ima večno življenje, in jaz ga bom obudil na sodnji dan“. O kako srečni boste enkrat, ljubi moji, ako ste si prizadevali, božje jagnje vselej prav vredno sprejeti! Na sodnji dan vam Jezus ne bo ko strašen in neusmiljen sodnik nasproti prišel, marveč ko vaš prijatelj in ljubeznjiv tovarš. On, kateri je tukaj v življenji tolikokrat prišel pod vašo streho, on bo vam plačilo pripravil stanovanjske večnega veselja tam v nebesih.

Od več svetnikov nam je znano, da so skoz več časa se preživljali le samo s presv. rešnjim telesom, in družega ničesar niso povžili. Od drugih pa vemo, da so s solznimi očmi doprinašali Bogu dan na dan presv. dar. sv. maše. Spet drugi so sprejemali vsakega dne iz mašnikovih rok presv. obhajilo, in zraven iz serčne žalosti čez svoje, čeravno majhne grehe, se jokali. Tako so postali svetniki in si zaslužili čudnolepo nebeško veselje. Ti pa, ljubi kristjan! hodiš tako merzel k božji mizi in le redkokrat prideš. Ali nič ne pomisliš, da se tam deli angeljski kruh, meso in kri našega Zveličarja? Kakor svetniki, tako ponižno, tako pobožno, s tako zgrevanim srcem sprejemi presv. rešnje telo, da bode za te kruh življenja, ne pa kruh pogubljenja na sodnji dan. — Tretji pripomoček, da bomo na sodnji dan brez strahu stali pred Gospodom, je to,

3. da večkrat premišljujemo poslednje reči. Že sv. Duh pravi: „Človek spominaj se zadnjih reči in ti na večno ne boš grešil!“ Kdor se že v svojem življenju ostre sodbe božje boji, tistemu po smrti ne bo treba trepetati. „Kdor v življenju, pravi sv. Bernard, pogosto gre s svojimi misli v pekel, in strašne bolečine zaverženih premišluje: tisti po smrti gotovo ne bo prišel v ta nesrečni kraj. Najložeje ogenj svojega grešnega mesenega poželenja pogasiš, če se spominjaš na ogenj, kateri nikdar ne ugasne!“ — Spominjajmo se toraj, ljubi kristjani! prav pogosto strašnih reči, katere grešnika čakajo po smrti. Naj smo mladi ali stari, nam vsem je tega potreba. Grešni človek! da ti

v večnost pojdeš, to pomisli, pa ne boš grešil in ne boš bal se dneva, ko bomo sojeni v pričo vseh ljudi.

„Pripravljeni bodite, opominja nas Jezus, zakaj vi ne veste ne ure ne dneva, kdaj bo prišel Gospod.“ Naša ura bo prišla kakor tat po noči, ki na tihem hišo podkopava. Naša smertna ura bo podobna gospodarju, kateri pride na skrivnem, kedar se ga hlapci najmenj nadjajo. Skoraj vsi svetniki so poprijeli se tega pripomočka, in po njem so rasti v čednosti in v vsem dobrem; den na den so bili pripravljeni na smert in pripravljeni na sodbo Vsevedočega. Cesar Maksimilian I. dal si je že štiri leta pred svojo smertjo napraviti mertvaško trugo in jo je povsod seboj vozil. In ta mu je bila najboljši svetovavec k svetemu življenju; ko je umiral, tedaj se smerti ni bal, ker je mislil že prej na smert in se na sodbo pripravil.

S k l e p.

Kristjani! imejmo le-te tri pripomočke, kateri nam zamorejo vrata nebeške odpreti, vedno pred očmi. Hodimo radi in večkrat k sv. spovedi; sprejemajmo pogosto in dobro pripravljeni zakrament presv. rešnjega telesa; s sv. Jeronimom pa recimo: „Naj jem ali pijem, ali kaj družega delam, meni se zmirom zdi, da slišim glas angeljske trobente, ktera mi kliče: vstanite mrtvi in pridite k sodbi!“ Ako to storimo, tedaj bomo gotovo zaslišali nekdanj veseli glas: „Pridite in posedite kraljestvo, katero vam je od začetka sveta pripravljeno.“ Amen.

Pridigo za II. adventno nedeljo.

(Jezus pohvali Janeza; gov. M. R.)

„Kader pa sta (učenca) odšla, začel je Jezus množicam govoriti od Janeza.“
Mat. 11. 7.

V v o d

Od preroka Elija nam pripoveduje s. pismo, da ni umerl, kakor kak drug človek. (IV. Reg. 2, 12.) Da mu Bog poplača njegovo gorečnost v službi božji, vzel ga je živega iz tega sveta, ter ga preselil na uni boljši svet. Njegovega groba ni najti tukaj na zemlji. Zato ravno so bili Judje téh misel, da bo Elija enkrat spet prišel na zemljo, pripravljat ljudi na prihod zveličarjev, in nato še le bo umerl. (Malah, 4, 5.) Pisano namreč je v s. pismu stare zaveze, da bo pred prihodom Mesijevim nek Elija stopil med ljudi, povzdignil v puščavi svoj glas, ter jih vabil, da pridejo v kraljestvo Mesijevo. (Izaija 40, 3.)

In glej! komaj eno leto, predenj je jel Jezus učiti, bodil je pred njim Janez Kerstnik. Goreč in zgovoren je Janez bil kakor Elija, in sveto je živel tako, kakor le kdej kak prerok stare zaveze. To je privabilo k njemu obilno množico ljudi. Hiteli so k njemu v puščavo, ga poslušali, kader je od prihodnega Mesija k njim govoril, in jih k pokori budil. Eni so mislili, da je Elija; drugi so ga imeli clo za Mesija. Ali glej! zdaj se mu naenkrat pot zadela. Kralju Herodu je očital neko prāv veliko pregreho, in Herod ga veli vreči v ječo. Pa tudi v ječi so ga obiskovali učenci.

Med tem, ko se je to godilo na Judovskem, je stopil na noge še nek drugi mož, ter potegnil nase oči celo Judovske dežele s svojo mogočno besedo in obilnimi čudeži. Ta mož je bil Jezus, Zveličar sveta. Še bolj v živo kot Janezova je šla njegova beseda, in čudežev je storil toliko in tako velikih, da enakih ni še ni bila gledala dežela Indovska pod nobenim prerokom. O tem se je dežela čudila, in tisti, ki so imeli dosihmalo Janeza za Mesija, zdaj niso vedeli, pri čem da so; niso vedeli, kaj bi mislili in sodili od Jezusa? K Janezu v ječo se tedaj odpravijo, ter mu naznanjajo, kar so vidili in slišali od Jezusa.

Janez pa dva zmed njih spet nazaj pošlje k Jezusu, naj bi slišali iz njegovih lastnih ust, da je on Mesija. Jezus jih opominja na to, kar so napovedovali preroki od Mesija, med drugimi Izaija (35, 4.) ki pravi: „Bog sam bo prišel, in vam pomagal. In na to

se bodo odperle slepemu oči, in se odmašile gluhemu ušesa, kruh bo kot jelen poskakoval, in jezik mutca se bo razvezal.“ In nato jima pravi: „Pojdita in povejta Janezu, kar sta slišala in vidila: Slepi spregledujejo, hromi hodijo i. t. d.“

Ko sta pa odšla, začel je Jezus množicam govoriti od Janeza, ter ga hvaliti. Hvalil ga je pa:

1. zavoljo njegove stanovitnosti, 2. zavoljo njegovega zatajevanja samega sebe, in 3. zavoljo njegove zvestobe v poklicu.

S tim je hotel Jezus naznaniti svojim poslušavcem, da tudi od njih ravno to tirja, če hočejo biti njegovi učenci.

Ravno te čednosti, ki jih je Jezus nad Janezom tako lepo pohvalil, bomo tedaj tudi mi danes premišljevali, ter se k tistim podbujali; le zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Kralj Nabuhodonor, ki je Jude, bivše v sužnosti, tako hudo preganjal, imel je neko noč čudne sanje (Dan. 2.) Sanjalo se mu je, da stoji pred neizrečeno štatvo, strašno je bilo, le pogledati jo. Glava te štatve je bila iz samega zlata; vrat, persi in roke so bile sreberne, trebuh meden, zgornji del nog je bil železen, zdoljni perstén. Med tem pa, ko je ogledoval to štatvo, se vterga kamen raz bližnje gore, se štatvi ravno v noge privali, ter jih zdrobi, zdrobi v prah pa tudi razun nog še celo štatvo, prah pa je sapa odnesla, da ni bilo po njem ne sledu ne tiru.

Tej štatvi podoben je človek. Kakor je bila štatva sestavljena iz različnega blaga, tako si tudi človek večidel ne ostane enak, in je omahljiv, nestanovit in v dobrem.

Janez Kerstnik ni bil tak. Jezus sam pravi, da ni bil terst, kterege veter sem ter tje maja. Ko bi bil Janez nazaj vzel svojo besedo, s katero je Heroda v strah vzel, ko bi bil odjenjal in molčal, gotovo bi ne bil v ječo in železje prišel. Pa rajši je šel v ječo in železje, kakor da bi bil odstopil le za en las od resnice in pravice.

Ali bi se ne imeli razgledovati nad njim tudi mi? Janez je hodil pred Jezusom; ali pa ne daje zgleda nam, ki hodimo za Jezusom? Ko bi bili ljudje stanovitniši v svojih dobrih sklepih, ko bi slehern deržal vsaj deseti del tega, kar si je dobrega naprej vzel: gotovo bi se bila pregreha in krivica že večidel porazgubila zmed ljudi. Toda ljudje so po večem podobni štatvi, ki sem jo ravno kar imel v mislih. Zlato imajo namreč glavo, ter polno dobrih

misel in sklepov, ki se za zlato ne kupujejo, niso na prodaj; dobre dela delati začenjajo in se vaditi v čedrostih, ki so res več kot zleta vredne. Ker pa jim manjka stanovitnosti, naglo opešajo; ter odjenjajo od dobrega, kterega so se poprijeli; storé le na pol, kar imajo storiti, dokler ne prilezejo nazaj do srebra, meda (kufra), železa, in na zadnje iz vsega ne postane drugega kot il in perst, ki nič ne velja in nima cene, ker ni ne trdna, ne vstanovitna ne sterpežna tako, da je naj manjša reč že zadosti, da se jim vse na kup zverne, in spremeni v prah in pepel, ki ga veter razpiha.

Kako zdravilno, primerno in vspešno je tedaj, da nam je v tem svetem adventnem času s. Janez postavljen v zgled in pred-podobo, da se kakor on tudi mi po nobeni težavi, nobeni škodi, nobeni zopernosti ne damo vzderžati od tega, kar je prav; ker namreč vemo, da nebeško kraljestvo silo terpi. Zakaj gorje vsem tistim, ki so čednosti nezvesti postali, od prave poti zašli, in hodijo po napčnih potih; kaj bodo pač začeli, kader bo Gospod ž njimi šel v sodbo (Sirah. 2, 16.)? Gotovo jih poplašal ne bo zavoljo njih stanovitnosti v dobrem!

2. Ravno tako velika kot stanovitnost v dobrem bila je tudi *zderžnost*, zatajevanje samega sebe Janezova. Bil je iz duhovnega rodu; lahko bi bil prav zložno živel, in si privoščil, kar bi serce pozelelo. Bil je že toliko premožen, da bi se bil lahko v mehko oblačil, in dobro hrano imel. Toda imel je obleko iz ojstre kamelne dlake in usnjat pas krog ledij, in glad si je tolažil s podlesnim medom in kobilicami v puščavi. Gotovo so se že tudi takrat znašli kaki ljudje, ki so ga imeli za prenapetega in od sile ojstrega. Janez pa, stanoviten ki je bil, ni gledal nanje in vprašal zanje. Ker je hodil pred Gospodom, ni mu bilo že zadosti, da je ljudem le pridigoval; hotel jim je tudi pokazati z lastnim zgledom, da se mora premagovati in zatajevati, kdor hoče nčenec Kristusov biti.

Zatorej se tirja tudi od nas, sosebno zdaj o svetem adventnem času, da smo zderžni, kakor s. Janez Kerstnik. S tim ne menim, da bi morala biti naša obleka narejena tako, kakor je bila narejena njegova obleka, ali naša hrana taka, kakoršna je bila njegova hrana: menim pa, da se ne smemo pregrešeti s potrato v ozir obleke, jedi in pijače. Zraven tega nam je poskerbljeno tudi v tem, kar zadeva zderžnost in post. V to so postavljeni postni dnevi. Vem scer, da ljudje dan današnji v ozir posta imajo vse drugačne misli, kakor so jih imeli naši pobožni spredniki, in da se nekteri še clo šteje med imenitni in bolj olikani svét, če nič ne mara za to zapoved; in si misli ali clo reče, da je Bogu vse eno, naj človek vživa, kar hoče, in da se mu s tim nič ne priku-pimo, če se postimo. Ko bi bilo to res, ne imeli bi tudi nobenega dobrega dela ne na zemlji, in nič bi veljala nobena reč, ktere se loti človek iz ljubezni do Boga.

Toda z zderžnostjo in s postom si ne nabiramo le samo zasluženja zavoljo tega, ker se zderžujemo in postimo iz ljubezni do Boga; ampak zderžnost in post tudi še zavoljo tega imata svojo veljavo, ker nas priganjata in spodbadata, da se zderžujemo greha. Bog je naročal svojemu preroku (Izaiju, 58, 1.) ter mu rekel: „Vpij, ne jenjaj; kakor trobenta povzdiguje svoj glas, in oznanuj mojemu ljudstvu njegove hudobije, in hiši Jakobovi njene grehe. Od dne do dne me iščejo in hočejo znati moje pota.... Zakaj smo se postili (pravijo), in nisi pogledal?... To je post, katerega sem si jaz izvolil: Reši krivično zvezane; razveži bremena, ktere teže; izpusti poterte, in raztri vsako butaro...“

Zatoraj, kristjan moj! kader vtegneš pratiko za prihodno leto v roko vzeti, in vidiš ondi s križcem ali ribo zaznamovane postne dni, nikar se ne čudi, da bo drugo leto ravno toliko postov, kakor jih je bilo pred 50 ali 100 leti; marveč si, kakor tedajni kristjani spominjaj tudi ti, kar sv. pismo govori, ter pravi: „Tisti, ki so Kristusovi, so križali svoje meso s svojim hudim poželenjem vred.“ (I. Kor. 9.)

3. Janez Kerstnik je imel terd stan in ojster poklic. Zakaj preroke je pošiljal Bog na svet, da so neprenehoma opominjali ljudi, kaj da so Bogu dolžni. Kakor pa dolžnik ne vidi rad, da ga tirjaš, tako so tudi preroke ljudje le malokterikrat radi gledali. Preroki so bili na dalje poklicani, da so ljudem resnico pravili in jih v strah jemali zavoljo njih grehov. Tudi tega ljudje ne poslušajo nič kaj radi. Zatoraj si preroki iz tega, da so bili zvesti v svojem poklicu, niso zajemali ravno dosti časnega dobička. Ali ni imel s. Janez ječo in železje v plačilo zato, da je spolnil svojo dolžnost. „Ne smeš imeti pri sebi žene svojega brata,“ je rekel Herodu. Pismarjem in farizejem pa je djal: „Gadja rodovina!... delajte vreden sad pokore! in ne recite: Abrahamu imamo očeta, tedaj se ne moremo pogubiti. Zakaj povem vam, Bogu je mogoče, iz teh kamnov Abrahamu otrok obuditi... Vsako drevo, ktero ne stori dobrega sadu, posekano bo in v ogenj verženo.“ In terdoserčnežem je klical; „Kdor ima dve suknji, naj da temu, ki je nima, in kdor ima jedl, naj ravno tako stori.“ Cestninarje je opominjal: „Nič več ne tirjajte, kakor kar vam je postavljeno.“ In vojake je svaril; „Nikogar ne tepite, nikomur krivice ne delajte, in zadovoljni bodite s svojo plačo.“ (Luk. 3, 7—14.)

Tako je Janez Kerstnik spolnoval svojo dolžnost do vseh ljudi; zvest je bil svojemu poklicu, dasi ravno na zemlji ni imel pričakovati nobenega dobička. In ko bi bil Janez poprej prerajtoval škodo, ktera bi ga vtegnila zadeti, če bo zvesto spolnoval svojo dolžnost, gotovo bi nam ne svetil za zgled in predpodobo, kako moramo tudi mi biti zvesti v poklicu in spolnovati dolžnosti svojega stanu. In Zveličar bi ga tudi gotovo ne bil pohvalil kot naj večega preroka.

Ravno tako pa tudi Zveličar nobenega zmed nas ne bo spoznal za svojega učenca in prijatla, kateri je svojemu poklicu zvest, dokler ga ne stane težko, spolnovati svoje dolžnosti, kateri prav dela le toliko časa, dokler ima od tega kaj dobička; kateri svoje djanje in nehanje meri le po časnem dobičku. Zakaj gotovo ni zastoj pisano v s. pismu: „Slehern bodi zadovoljen s svojim stanom, in vi vsi z dobrimi deli iščite se zagotoviti, da bote izvoljeni za nebesa.“

S k l e p.

In tudi, mi prijatli moji! se zamoremo prav pripravljati na prihod Gospodov le z čednostmi, ki smo jih občudovali danes nad s. Janezom, ter stanovitnostjo v dobrem, zderžnostjo (zatajevanjem samega sebe) in z zvestobo v svojem poklicu. Nobena reč na zemlji razun teh treh čednost nas ne more Gospodu prikupiti in nam milost pri Bogu zadobiti.

Te čednosti so slehernemu potrebne, in jih razun s. Janeza bolj ali manj zagledamo tudi še na slehernem drugem svetniku. Tako na primeru nad s. Nikolavžem, čegar god smo obhajali te dni. S. Nikolavž je bil v dobrem tako stanoviten, da je šel rajši v ječo, kakor da bi bil nehal oznanovati križanega Zveličarja. Zderžen pa je bil tako, da je še v zibelki o sredah in petkih le samo enkrat in scer še le zvečer enmalo mleka pil, dasiravno ga je pestovna mu ponujala in ga o drugih dneh tudi res po večkrat dojila, in tako se je postil o teh dveh dnevih tudi pozneje ves čas življenja. Tudi v svojem poklicu je bil s. Nikolavž ves zvest. Kader so ga po sili škofa izvolili, tedaj so se še le prav lepo svetile nad njim njegove svete čednosti: čistost, gorečnost v molitvi, postrežljivost, gostoljubnost, krotkost o svarjenju, resnoba v strahovanju in druge. Le po takem potu si je zaslužil preobilno srečo, da je na smertni postelji že zagledal angele, ki so mu naprot hiteli, da bi spremili njegovo dušo v srečno večnost.

Ljubi moji! skerbimo si tudi mi za te tri čednosti, s kterimi se tako lepo pripravljamo za Jezusov prihod prvi in drugi. In da si jih pridobimo, prosimo Boga za pomoč. Na koncu današnje pridige pa zdaj z vesoljno cerkvijo molimo in recimo: „O Gospod! zbudi naše serca, in pomagaj nam, da pripravljamo pota tvojemu Edinorojenemu, da rešeni od svojih grehov zamoremo ti služiti z čistim srcem!“ Amen.

Pridiga za god neomadeževanega spočetja D. Marije.

(Nedolžnost je draga, kako jo ohraniti; gov. K. K.)

„Blagor nedolžnim na potu, ki hodijo po Gospodovi postavi.“ Ps. 118. 1.

V v o d.

Eden naj prijaznejših praznikov celega leta nam je po božji milosti napočil, preč. spočetja D. Marije. Kakor namreč jutrna zarja pred solncem, tako je D. Marija nam milo prisvetila, preden nam je solnce Jezus iz nebes prisjal, da nas razsveti in nam pot pokaže proti nebesom, ki smo ga bili z grehom zgubili. O prenesrečen greh, ti si naj hujše zlo, ti si nam nebesa zaperl in pekel odperl; ti nas hujše težiš kakor mlinški kamen in kakor strašna mora nas stiskaš, nam vsako veselje greniš in naše zdajno življenje z bodečim trnjem obdavaš, ki nas vedno rani in nam skleče bolečine napravlja, enkrat pa, ako se ti ne prej alj šlej odpovemo za vselej, bi nas mučil in žgal na vse večne čase. Ako je tedaj greh naj večje hudo na zemlji, tedaj mora naj večja sreča biti, prost biti vsacega greha, čist biti pred očmi vsegavidijočega Boga. Da, ljubi moji, čisto, nedolžno serce je nar dražje blago in naj večja do-drota, zatorej po vsi pravici Marijo slavimo in presrečno imenujemo, ker greha nobenega, še sence kakega greha ni bilo na njej, ker že spočeta v maternem telesu prvi hip svojega življenja je bila brez greha in taka je ostala do zadnjega zdihljeja. I. Neizmerno srečo nedolžnega stanu, brezmadežnega življenja naj toraj današnji praznik premišljujemo, pa tudi II. pripomočke, si te sreče zagotoviti in si jo zvesto do konca pridržati. Začnem v imeni Jezusa in Marije!

R a z l a g a.

1. Stan nedolžnosti nikakor ne pomenja, da si prost alj čist vsakega greha in naj manjšega madeža; zakaj ko bi se toliko

tirjalo, ne bilo bi nobene nedolžnosti mogoče na zemlji, ker po besedah sv. Jakopa (3, 2.) v veliko rečeh se vsi pregrešimo in sv. Janez (I. 1, 8. 10.) nas lažnike imenuje, kateri se sami zapeljujejo in tudi neskončno resničnega Boga tako rekoč lažnika storijo, ako pravimo, da greha nimamo.

Hvala pa bodi prevsmiljenemu Bogu, da tolike čistosti od nas ne tirja; zakaj to bi bila le angelska, ne pa človeška čistost. „Glej — pravi Job 4, 18. 19. od Boga — kateri Njemu služijo, niso stanovitni in v svojih angeljih je hudobijo našel; koliko bolj bodo oni, ki v ilovnatih hišah prebivajo in persteno podlogo imajo, kakor po molji pokončani.“ Nedolžni stan le v tem obstoji in si je vse hvale vreden, ako od svojega krsta noter do blede smrti gnado božjo ohranjuješ, ako vsaj z nobenim smrtnim grehom te nebeške obleke ne oskrunjaš in vse žive dni v ljubezni in zvestobi božji ostaneš, k temu pa niso odpustljivi grehi nobeni zadržki. Dokler ti smrtni greh sv. oblačilo nedolžnosti in gnade božje pripravi in popolnoma odzame, tako da si na duši ves nag in Bogu zoper, ti odpustljivi greh to oblačilo le temni, kakor postavim če kaka meglica pred solnce stopi in ga nam nekoliko zakrije. In to se zgodi, ako ne premišljeno, ne radovoljno in tudi ne v kaki veliki reči grešiš, ampak le po človeški slabosti se včasih spodtakneš in v kak manjši greh padeš. Ako si se ravno Bogu zameril, svoje prijaznosti ti zavoljotega vendar ne odtegne, stan nedolžnosti le še imaš. Zdaj mi pa povejte in scer, kakor vam lastna vest pravi, mi povejte: Ali je nemogoče, ta nedolžni stan si ohraniti, vse dni svojega življenja brez smrtnega greha prebiti? Mislite mar, da to bi bilo za kristjane, in scer za odraščene preojstro tirjati? Zastonj se izgovarjate z človeško slabostjo, z nevarnostmi in priložnostmi greha, katere povsod na vas prežijo in vam zaderge nastavljajo. Zakaj naj se le na božjo gnado zanašajte in ž njo vred zvesto delajte in po svoji moči se vojskujete zoper greh, lahko se ga bote obvarovali. Smrtnemu grehu zoperstati ta gnada se vsakemu ponuja, tako da nihče nič pravičnega izgovora nima. Ako so ti in uni zamogli, zakaj bi ti ne? Le preštejte jih, vse zveličane duhove, ki se zdaj v nebesih veselijo, koliko jih najdete, kateri so iz mladih nog do zadnjega zdihljeja brez smrtnega greha preživeli in si tako svojo kerstno nedolžnost ohranili! Naj vam le imenujem sv. Alojzija, sv. Stanislava, sv. Nežo, kateri vse svoje dni le enega smrtnega greha niso storili. Kar je tem mogoče bilo, tudi nam nemogoče ni, kerstno nedolžno obleko neomadeževano nositi noter do prihoda Gospodovega. Tako nam je bilo tudi naročeno od kat. cerkve, ko nam je bilo po prejetem sv. krstu belo oblačilo nedolžnosti izročeno in smo bili oblečeni ž njim, naj ga brez madeža prinesemo do sodnjega stola Jezusa Kristusa t. j. naj z nobenim smrtnim grehom tega predragega oblačila ne omadežujemo. O kako srečni bi bili,

ako bi ta neprecenljivi zaklad še imeli: Zakaj ni nič tako Bogu prijetnega, kakor nepokvarjena nedolžnost, srce, čisto vsakega smrtnega greha! Nikjer drugej s tako radostjo ne stanuje in prošnje nobene tako rad ne vslišuje, kakor ktera iz nedolžnega srca pride. Od nekega neverca se priporočuje, da je ob času hude ure nedolžniše otročiče pestoval, da bi bil pred streljami božje jeze naj zavaroran; ako ravno hudobnež sam za se, je vender toliko na otroško nedolžnost zaupal. In res, da si ravno usmiljeni Bog tudi naj hujše grešnike sprejemlje, kateri se skezanega srca k Njemu spreobernejo, vender je poseben prijatelj tistih duš, ktere so Mu vselej zvesto služile. Ga nikdar smrtno razžalile niso, ampak stanovitne v Njegovi sv. službi Mu vseskoz le veselje delale. Zatorej: „Blagor nedolžnim na potu, kateri hodijo po postavi Gospodovej“ in od tega pota še niso odstopili. Zares srečni so! Zakaj oni ne poznajo grizenja hude vesti in božji mir ni zginil iz njihovih src; naj ravno veliko trpijo, dobro pričevanje nedolžne vesti jih obilno odškoduje za vse, kar sicer pogrešajo. Tudi ne čutijo v sebi tiste silovite vojske, ktera druge toliko nadleguje. Zgodaj so začele svoje hude nagnjenja krotiti in svoje pregrešne strasti brzdati, zmagali so jih in zdaj vživajo mir in pokoj, ki ga zapeljivi svet dati ne more. Le prašajte sv. Alojzija tega angelskega mladenčca; že od mladih nog se je začel zatajevati se zoper vse hudo, in tako je pregrešno poželjenje popolnoma v sebi zadušil, da ga viši ni več mikalo ne skušalo; v čudo sveta je kakor angelj v svojem telesu živel.

Akoravno se pa težavno vidi, krstno nedolžnost ohraniti, vender le je ložej, kakor zgubljeno nazaj dobiti. „Manj truda velja — sv. Ambroz — na potu čednosti ostati nepremakljivo, kakor pa odstopiti od njega in se zopet nazaj obrniti.“ Glej človeško truplo, dokler se vsacega bolenja skrbno varuje, ložej se tudi v bolezní ozdravi; ako je pa že enkrat s kako boleznijo pokvarjeno, težko težko se stara rana zaceli in le prerado nazaj pade v prejšno bolezen in vedno v smrtni nevarnosti visi. In taka je tudi z grehom; kdor se še nigdar ni z njim pečal, ubrani se ga tudi v prihodnje z majhnim trudom; skušnjave niso tako silne, in dušna moč je nasproti večja, zmaga gotovejša; kdor pa je že kdaj strup greha okusil, vedno ga mika in vleče v greh in zgodi se mu zadužič, kakor pregovor pravi: „Navada železna srajca.“ Pot pokore je torej ternjev pot proti nebesom, dokler je pot nedolžnosti tako rekoč z rožami natrošen.

Ako nas pa že ta misel priganjati zamore, naj se za svojo nedolžnost na vso moč poskušamo, tako še bolj neizrekljivo veselje, ktero nedolžne dušice v nebesih čaka; dopolnile se bodo nad njimi besede Zveličarjeve: „Zveličani, ki so čistega srca, zakaj oni bodo Boga gledali.“ Kako lepo in ginljivo popisuje sv. Janez v

svojem skrivnem razodetji (14, 1—5.) presrečni stan nedolžnih v nebesih: „Vidil sem i. t. d. Kakor so nedolžne dušice na tem svetu Bogu naj bolj podobne, tako so tudi v nebesih nar bližej božjega trona, naj jasneje od božje svetlobe razsvitljene. Kakor v bistri vodici se veličastno solnce leskeče, tako v čistih nedolžnih dušah veličastvo božje.

2. Rad bi vam še dalje razkladal nebeško lepoto in veliko vrednost nedolžnega stanu; toda potrebnejši še je, pripomočke vam naznaniti, s katerimi se nedolžnost ohranja, bodi si še neoskrunjena kerstna nedolžnost alj pa po pokori popravljena. Hočeš, moj kristjan, tvojo nedolžnost obvarovati, čuj n a d s e b o j skrbnejši ko mogoče. Zakaj po besedah apostelnovih „dragi zaklad nosiš v prsteni posodvi, obdan od vseh strani od naj bolj zvutih in silnih sovražnikov, kateri te hočejo obropati, brž ko se le količkaj od potrebne pazljivosti na samega sebe odvrneš. Zatorej nas opominja sv. Peter (I. 5, 8.): „Bodite trezni in čujte; ker hudič vaš zopernik hodi okoli i. t. d. In ljubi Jezus sam pravi: „Čujte in molite, zakaj duh je scer voljen alj i. t. d. Naj bo toraj pred vsem drugim keršanska čuječnost tvoja vedna tovaršica, da paziš na samega sebe, na vsako nagnjenje in gibanje svojega srca, da se kje po svoji neskrbnosti v kak greh ne zapleteš in nedolžnosti predrage ne zgubiš. Pazi nad svojimi počutki, ne poglej vsega, ne poslušaj, ne govori, ne uživaj vsega, kar se ti ponuja. b) Zogibljej se g r e š n i h priložnost. Britka žalost nas obide, kadar se kolj taiste prenesrečne prigodbe spominjamo, kako sta Adam in Eva v paradizu ob svojo nedolžnost prišla in pravimo s tužnim srcem: „Oh da ne bi bila k prepovedanemu drevesu nigdar bližej pristopila!“ Toda zastonj je vsa naša tožba zastran pretečenega; le n a m še strašna nesreča naših prvih roditeljev v nauk služi in v posvarenje, kako naj se varujemo grešnih nevarnih krajev, nevarnih peršon in tovaršij, ktere so nam lehko v spodtiklej: „Kdor se smole dotika, vmaže se.“ In ako zdravo jabelko k gnilemu prideneš, bode tudi zdravo gniti začelo. Torej ako ti je karkoli v grešno priložnost, bodi si kak človek ali kaka hiša ali kaka služba, kjer se tvoji nedolžnosti zadrge postavljajo: loči se, naj ti bo še tako ljubo in drago, kakor tvoje lasno oko, in naj se ti ta ločitev tako težka zdi, kakor odsekanje tvoje roke alj odžaganje noge. Boljše ti je i. t. d.

c. Bodi zvest v m a l e m. Ne bodi zadovoljen, da z nobenim smrtnim grehom svojega Boga ne žaljiš, ampak tudi malih ali odpustljivih grehov po mogočnosti se brani, in tako zmirom bolj in bolj grešno poželjenje v sebi zatiraj, da te tudi v večje napake ne zapelje. Sv. pismo pravi (Sir. 19, 1.): „Kdor majhno zamečuje, s časoma bo padel“ in taka je v resnici. Nezvestoba v malih rečeh je ravna in široka cesta v pekel, ker po njej se gnada

božja zmanjšuje, grešna pomoč pa povišuje in tako se pot pripravlja v velike grešne zmote in pogubljenje. Temu nasproti je zvestoba v malem gladka steza v nebesa, ker ona stori človeka vrednega še večih gnad, katere mu pomagajo in polajšajo doseči večno zveličanje. „Kdor ima — pravi Jezus, njemu se bode še več dalo“ in pridnemu hlapcu v evangelju Gospod reče: „Ker si bil v malem zvest, hočem te čez veliko postaviti i. t. d.“

d) Bodi prav ponižnega srca in nikar preveč sebi ne zaupaj, zakaj: „Napuh gre pred padcem“ „ker se Bog prevzetnim zoperstavlja, le ponižnim svojo gnado da.“ Ako si torej dosegmal svoje sree čisto ohranil, ne misli, da tvoja lastna moč je to storila, ampak gnadi božji se lepo zahvali in se ji tudi za prihodni priporočuj v ponižni molitvi. Ako bi ti Bog svojo roko odtegnil, djano je po tebi, kakor jih je že toliko padlo, padel boš tudi ti. Timveč boj se, ponižuj se, moli, moli pogosto, rad in pobožno, da naj ti Bog v tvoji vojski na strani stoji. „Molitev je po besedah sv. Bernarda proti nebesom stegnjena roka, s katero se Boga deržiš, da v ostudno mlako pregreh ne zablodiš,“

e) Pogosto prejemi zakrament pokore in sv. R. Telesa; zakaj naj se še toliko varuješ, vselej se bo še nekaj grešnega praha v tvoji duši nabralo, katerega naj se osnaži v zakramentu sv. pokore. Ta zveličanski zakrament ne le zaceljuje dušnih ran, ki ti jih je greh že vsekali, ampak tudi prihodnih obvaruje. In kaj naj že le rečem o tem, kako koristno da je sv. obhajilo, da si ohraniš sv. nedolžnost? Saj se ta naj sv. zakrament imenuje „pšenica izvoljenih in vino, iz katerega device rastejo.“ (Zah. 9, 27) Zatorej nas ljubezujivi Jezus navdušuje, naj pogostoma prejemo ta nebeški kruh rekoč: „Kdor od tega kruha je, živel bo vekomaj.“ (Jan. 6, 52.)

S k l e p.

Ako bi bili mi se teh pripomočkah vselej posluževali, gotovó bi se še zdaj naša kerstna obleka nedolžnosti svetila, kakor brž po prejetem krstu: lahko bi se bili vsaj smrtnih grehov obranili in v gnadi božji do te ure nepremaknjeni ostali. Tako vsaj zana-prej ta nezapopadljivi zaklad neb. nedolžnosti više cenimo kakor sreberne rude in vse zlato in bogastvo celega sveta, in si prizadevamo ohraniti si ga. Zogiblamo se torej greha bolj ko strupene kače in nevarnega modrasa in ne bodimo leni in nemarni za nasvetovane sredstva, s katerimi se nam je greha obvarovati, da tako v verste tistih slišimo, ki jih sv. pismo poveljuje rekoč: „O kako lep je čist rod v svetlobi svoje čednosti, zakaj njegov spomin je večni, ker je spoznan pri Bogu in pri ljudeh.“ Amen,

Pridiga za III. adventno nedeljo.

(Spoznanje Jezusa Kristusa; gov. E. G.)

„V sredi med vami pa stoji, ki ga vi ne poznate.“ Jan. 1, 26.

V v o d.

Janes Kerstnik očituje Judovskim duhovnim in pismarjem, ki so k njemu prišli v puščavo, da Jezusa ne poznajo. Reče jim: „V sredi med vami pa stoji, ki ga vi ne poznate.“ Že 30 let je Zveličar bival na zemlji, se ve da ves ponižen, in je natihoma živel v Nacaretu v hiši svojih staršev, in mojstri in učenci še niso vedeli zanj, obljubljenega Odrešenika. Pač je bila čudna in neodpustljiva ta nevednost! — Toda, ljubi moji! še vse hujši je, če moramo ravno to, da Jezusa ne poznajo, očitati clo kristjanom, kristjanom pravim, katerim sveti luč prave vere, in jim ne manjka podučjenja, ako ga le hočejo poslušati, in kateri se ravno po Kristusu imenujejo kristjani. — In res ne manjka takih kristjanov, kateri od Jezusa le malo vedó, ali še clo nič ne; poznajo ga komej po imeni; nad temi kristjani se do pike spolnujejo te le svetopisemske besede: „Na svetu je bil (Jezus), in svet je po njem storjen, in svet ga ni spoznal. V svojo lastino je prišel, in njegovi ga niso sprejeli.“ (Jan. 1, 10.) — Ker pa je v zveličanje neobhodno potrebno, prav spoznati Jezusa Kristusa, večno resnico, ki sam pravi: „To pa je večno življenje, da spoznajo tebe samega pravega Boga, in Jezusa Kristusa, ktereга si poslal“ (Jan. 17, 3.), bom dans na kratko odgovoril na te dve vprašanji: 1. Kaj se pravi, poznati Jezusa Kristusa? 2. Kako pridemo do tega spoznanja? — Imenitna je ta reč, torej se zanesem, da bote pridno poslušali, in tedaj začnem prosivši Jezusa pomoči.

Razlaga.

1, Kaj se pravi: Jezusa Kristusa poznati? — Jezusa Kristusa poznati se pravi: Spoznati z živim, terdnim pričanjem, in iz lastne notranje skušnje ali prav za prav po božjem nadnatornem razsvitljenju vedeti: da je on naš Gospod in zveličar — „da je resnica, pot in življenje“ (Jan. 14, 6.). To spoznanje, ali kakor s. Pavl (Filip 3, 8.) pravi, ta „visoka vednost od Jezusa Kristusa“ pa ne sme običati le samo v umu ali pameti, ampak se mora prijeti tudi serca in voljo mečiti. Kar um pozna, mora serce občutiti, volja pa v djanje spraviti.

a) Kdor Jezusa Kristusa prav pozna, bo veroval, vedel in tudi očitno na znanje dajal, da je Jezus Kristus Sin živega Boga, po božji natori nebeškemu Očetu enak v vsem, tako da, kdor Sina vidi, vidi tudi Očeta. — Kdor Jezusa Kristusa prav spozna, časti v njem božjega učenika, kateri nam je z besedo in zgledom pokazal pot v nebesa, in kateri podpira s svojo gnado našo slabost, da zamoremo hoditi tudi mi po tem potu čednosti in zveličanja. — Kdor Jezusa Kristusa prav pozna, brez vse skerbi se popolnoma prepusti njegovi voditvi, ter voditvi svojega Gospoda in mojstra; zakaj on vé, da je Jezus“ dobri pastir, ki da življenje za svoje ovce. In ovce ga poznajo, in poslušajo njegov glas.“ (Jan. 10, 14.).

b) Kdor Jezusa Kristusa prav pozna, bo zaupal vanj kot v edino podstavo ali podlago svojega zveličanja, zaupal vanj kot v svojega zveličarja, ki ga je rešil in otel od dolga in kazni greha, bo zaupal vanj kot „v Jagnje božje, ki odjemlje greha sveta“ (Jan. 1, 29.), in „ki nas omiva v svoji kervi od sleherne krivice“ (I. Jan. 1, 7.)

c) Kdor Jezusa Kristusa prav pozna, ga tudi ljubi čez vse, in ljubi ga kot svojega odrešenika, ki je zanj vse storil, tega ljubi, in skazuje mu svojo ljubezen s tim, da spolnuje v djanju, kar je Jezus učil z besedo in zgledom. Zakaj s. pismo pravi: „Kdor Boga ne ljubi, ga tudi ne pozna“ (I. Jan. 4, 8.) in: „Kdor pravi, da ljubi Boga, in ne spolnuje zapoved njegovih, je lažnik, in resnice ni v njem.“ (I. Jan. 2, 4.)

2. Jezusa Kristusa poznati se tedaj pravi: Vedno gledati ga z dušnimi očmi in v duhu sv. vere zanj, in le zanj živeti, delati, terpeti; se otroče in zaupljivo obnašati do njega; njemu, kar svojemu Gospodu in kralju, tron postaviti v svojem sercu; Jezusa Kristusa poznati se pravi: vedno vanj verovati, vanj upati, njega čez vse ljubiti.

3. O da bi pač mi vsi Jezusa Kristusa tako poznali, pač bi na to lahko rekli s svetim Pavlom: „Živim; pa ne jaz, ampak Kristus živi v meni; dokler pa še v mesu živim, živim v veri na Sina božjega, kateri me je ljubil, in samega sebe za me daroval.“ (Galat. 2, 20.)

O da bi pač imeli to spoznanje Jezusa Kristusa; po tem bi se pač spolnilo nad nami, kar je Jezus enmalo pred svojim trpljenjem prosil svojega nebeškega Očeta rekoč: Oče! daj, „da bodo popolnoma eno, in da svet spozna, da si me ti poslal, in jih ljubil, kakor si tudi mene ljubil. Oče! hočem, da bodo tisti, katere si mi dal, tudi z menoj tam, kjer sem jaz; da moje veličastvo vidijo, katero si mi dal, ker si me ljubil pred začetkom sveta.“ (Jan. 17, 23—25.) Mirno bi živeli, vsak svoj križ voljno zadeli, in ga potrpeljivo nosili za Jezusom proti nebesom.

Zdaj sem vam pokazal, kaj se pravi: poznati Jezusa Kristusa. Tedaj pa tudi še na kratko premislimo, po katerem potu pridemo do tega spoznanja?

2. Po katerem potu zamoremo spoznati Jezusa Kristusa?

1. Da se seznanimo z Jezusom, in spoznamo njegove dela in njegovo življenje, mora nas pred vsem drugim mikati in veseliti, ne le prav pridno poslušati besedo božjo, ki nam jo oznanjuje po svojih služabnikih, ampak tudi prebirati svete bukve, sosebno sveto pismo nove zaveze in pred drugim s. evangelje, v katerem je hranjeno veselo sporočilo našega zveličanja in našega odrešenja.

a) Dolžnost, poslušati besedo božjo, ki se razklada v pridigah in keršanskih nauk, se posame žé iz tega, da je postavil Jezus Kristus v svoji sveti cerkvi posebne učeničke, ter aposteljne, učence in njih pravilne naslednike, škofo in mašnike. Njim je govoril pomenljive besede: „Kdor vas posluša, mene posluša; kdor vas zaničuje, mene zaničuje.“ (Luk, 10, 23.)

b) Zraven pa nam je tudi še treba prebirati sveto pismo, sosebno sv. evangelje. To nam naroča Zveličar sam, ko pravi: „Preiščite pisma, ker vi menite, da imate v njih večno življenje; in one so, ki pričujejo od mene.“ (Jan. 5, 39.) O koliki zaklad božje modrosti, je (hranjen) v s. pismu, téh bukvah vseh bukev! — Kje je pač kak človek, kateri bi bil tako učil tako govoril, tako delal, kakor Jezus, nas Gospod in Zveličar! Kako nepomenljive so vse bukve posvetnih modrijanov skupej v primeri s. evangeljem! — Skor v vsaki hiši zna brati ali eden ali drugi — Če ne zna nobeden, naj se kdo nauči. — Pošiljajte v šolo svoje otročičke. — Zberite se sosebno zdaj v dolgih zimskih večerih v kako prostorno hišo, v kateri zna kdo prav lepo brati. — Kako

lepo bi bilo, ko bi eden naprej bral, drugi kaj drugega delali, postavim ženske pred'e i. t. d. zraven pa pridno poslušali. — Koliko greha bi se zabranilo, koliko dobrega v serce vcepilo! — Zares, hudi duh bi bežal od take hiše, angelci pa se veselili po njej sprehajali, in božji blagoslov bi nad njo počival. — Svete bukve, kakor so: Zgodbe s. pisma, s. evangelje i. t. d. tudi niso ravno tako silno drage. Z dnarjem, ki se potrači marsikterikrat le za eno samo nepotrebno reč, dalo bi se kupiti več svetih bukev. In v marsikaki hiši se dnar razmetava ne le za eno samo nepotrebno reč, ampak kdo ve, za koliko takih reči, brez katerih bi se kar lahko prebilo.

2. Da nam bo pa poslušanje in branje besede božje zdravilno in rodovitno, tečno in vspešno, moramo ž njima skleniti ljubezen do molitve, čistost serca, in ponižnega otročjega duha.

a) Brez molitve so in ostanejo vse naše vednosti od Boga in Kristusa le prazni, merzli zapopadki, ki puščajo serce suho in merzlo, in voljo mlačno, leno brez sklepov in djanja. Brez molitve ga ni povzdigovanja duha črez časno in do Boga, tedaj tudi ne vere, ne upanja, ne ljubezni. Molitev je vez, ki navezuje našega duha na Boga; molitev je žleb ali studenec, po katerem nam dotekajo božji dari, doteka tudi naj veči dar božji, ter vednost zveličanja, spoznanje Jezusa Kristusa.

b) Da nam bo poslušanje in branje besede božje v prid in zveličanje, moramo biti tudi čistega serca. — Dokler je naše serce še vse zatopljeno v razuzdanih strastih, da gospodarijo po njem; dokler nas vklepajo še verige osramotivnih navad, ter nas vzderžujejo v sužnosti pregrehe in hudega duha; dokler še s zgubljenim sinom samopašno in gerdo živimo; — oh, toliko časa, se ve, da nam ne diši nebeška mana (kruh) besede božje, toliko časa ne moremo priti do živega, pravega spoznanja Jezusa Kristusa. S. pismo namreč pravi: „Posvetni ali živalski človek ne ume, kar Duh božji govori: njemu se to vidi nespamet, in zapopasti ne more, ker se mora le na duhovno vižo zastopiti.“ (I. Kor. 2, 14.) In spet pravi: „Modrost ne more priti v hudobno dušo, tudi ne stanovati v človeku, ki je greha suženi, kterega ima greh pod svojo oblastjo. (Sap. 1, 4.) Le tisti, „ki so čistega serca, bodo gledali Boga!“ (Mat. 5, 8.) Treba je tedaj čistiti svoje serce s pravo pokoro.

c) Molitvi, čistosti serca, se mora na posled pridružiti tudi še ponižni otročji duh. Gorje prederžnežu, ki se podstopi, in boče pretuhtati s svojim oslabelem umom visočino in globočino božje modrosti! „Bog se prevzetnim vstavlja; ponižnim pa daje svojo gnado“ (Mat. 11, 38.). — Kar Oče nebeški prikriva razumnim in modrim tega sveta, razodeva po svojem usmiljenju malim, to je: ponižnim. Prevzetni je le tisti, ki samega sebe ne pozna. — Nasprot pa ponižni, ki je globoko pogledal samemu sebi v serce,

spoznava samega sebe za nevednega, za bolnega in za pregrešnega. Ker tedaj v samem sebi zveličanje ne najde, išče Odrešenika z ljubeznipolnem hrepenenjem; hiti k studentu življenja v zakramentu s. rešnjega Telesa; Odrešenika pa najde in spozna v Jezusu Kristusu; in Jezus ga ubogega obogati, nevednega podučí, bolnega ozdravi, grešnika z Bogom spravi! — Blagor slehernemu, ki je Odrešenika spoznal in našel! Srečni tudi mi, če ga najdemo in spoznamo!

S k l e p.

Prijatli! skazal vam sem zdaj, kaj se pravi, Jezusa Kristusa prav poznati, in kako da zamoremo priti do tega spoznanja. O da bi blagoslovil Bog moje besede, ter obudil v naših sercih živo, goreče hrepenenje po spoznanju Jezusa Kristusa! Zdaj v svetem adventnem času nam v spomin sklicuje sveta katolijska cerkev nekdanje čase stare zaveze, o katerih so pobožni in pravični z vernim zaupanjem pričakovali prihoda Zveličarjevega; o katerih časih so zdihovali s svetim hrepenenjem: „Nebesa! rosíte pravičnega; oblaki ga dežite! Odpri se, o zemlja, in porôdi nam našega Zveličarja.“ (Izaijas 45, 8.) — To še ni zadosti, da je Kristus prišel iz nebes na zemljo; tudi v naše serca mora priti; zakaj „v nas, znotraj v nas je božje kraljestvo“ (Luk. 17, 21.), in duša pravičnega je stanovanje božje. „V sredi med vami pa stoji, katerega vi ne poznate.“ Oh, spolnujmo tedaj, kar je nekdanj Judom pridigoval s. Janez Kerstnik! Pripravljajmo lepo svoje serca za prihod Zveličarjev; ponižajmo in poravnajmo hribe in goré svojega napuha; napolnimo z deli pokore in pravičnosti dolíne, to je, kar je pomanjkljivega pri naši čednosti. Odpravimo iz svojega serca vsako nesnažnost, da postane vredno, sprejeti v se nebeškega gosta! „Pripravite pot Gospodov; ravne storíte njegove steze; vsaka dolina naj se napolni, in vsaka gora in vsak grič naj se poniža; in kar je krivega, bodi ravno, in kar je ojestrega, gladka pota. In vse človeštvo bo vidilo zveličanje božje!“ Amen.

Pridiga za IV. adventno nedeljo.

(Od kmetijskega stanu. Govoril —f.—)

Pod velikima duhovnoma Anom in Kajfežem je Gospod govoril Janezu, Caharijevemu sinu v puščavi. Luk. 3, 2.

V v o d.

Janez Kerstnik, katerega spet današnje s. evangelije v mislih ima, ni sicer živel v kmetijskem stanu, bil je namreč prerok in pridigar: pri vsem tem pa je imel vendar le prav težaven stan. Živel je namreč v puščavi, v pustem kraju, v katerem ni ne žita, ne sadja, ne sočivja, jed njegova so bile kobilice, kakoršne so v tistih krajih v sploh le reveži vživali, in podlesni med; obleka njegova je bila ojstra, žaklu podobna suknja iz kamelne dlake, z usnjatim pasom na život nategnjena; stanovanje njegovo kaka duplina ali jama ali berlog. In tudi ko se je v dorastli starosti podal do Jordanskega obrežja, ni imel nič zložnišega življenja, marveč še zamero zavoljo svojih pridig, in sicer tako močno, da ga je Herod clo v ječo vergel. — In vendar je bil Janez zadovoljen s svojim stanom, in ni godernjal zoper Boga zavoljo težav svojega stanu.

Kakor s. Janez, morate tudi vi, ljubi poslušavci! ki se po večem znajdete v delavnem kmetijskem stanu, zadovoljni biti s svojim stanom. Toda vem, da veliko jih je med vami, ki niso zadovoljni, in menijo, da se jim vse hujše godi kot drugim ljudem, in vedó zmerom dosti govoriti, dosti tožiti čez svoj revni stan. Da take tožbe ne stoje nič kaj na trdnih nogah, slišali bote v moji današnji pridigi, ktero tako le zverstim:

1. Kmetovavec ima sicer težaven stan;
2. pri vsem tem zamore pa le vendar zadovoljno živeti v tem svojem stanu.

Le zvesto me poslušajte, in upam, da bote potolaženi in zadovoljni šli iz cerkve na svoj dom.

Razlaga.

1. Da je vaš stan, ljubi kmetovavci! težaven stan, je res, in nobeden tega po pravici tajiti ne more.

a) Naj poprej namreč je že delo kmetijsko zares terdo in težavno delo. Resnično je, da morate s putom na obrazu jesti svoj kruh, sosebno po letu, kadar je košnja, žetev ali mlatva. Zjutra morate še pred solncem vstajati, in se truditi in putiti do terde noči, zdaj na polju ali v skednju, zdaj v vinogradu ali na travniku, ali v gojzdu. Pa tudi po zimi pridnemu kmetovavcu dela ne zmanjka. Marsikaj težkega morate prevzdigniti, marsikaj težkega na rami znositi. Če vas človek gleda, kako se trudite in vpirate, morate se mu res v serce smiliti, in vas mora milovati, da imate tolikaj težaven stan.

b) Pa to še ni vse. Vaš stan je težaven tudi zavoljo obilnih davščin in odrajtivil, ki jih imate. Naj poprej mora kmetovavec davke odrajtovati svoji deželski gosposki, po tem bero dajati svojemu duhovnemu pastirju, na dalje preživiti tudi učenika, cerkvenca itd. Na njegovih ramah sloni tudi zidanje in popravljanje cerkev, farovža, šole, cest in marsikake druge reči. Marsikterokrat je treba v denarjih šteti, marsikterikrat na delo prihiteti. In če nesrečna vojska pride, je pa še vse hujši in težavniši. Če vse to premislimo, moramo spoznati, da je kmetijski stan zares težaven stan.

c) K vsemu temu pride pa še to, da je kmetovavec pri svojem biševanju tudi še izpostavljen mnogim nevihtam in nesrečam. Zdaj ima kako nesrečo na polju ali vinogradu, zdaj se poškoduje na svojem telesu, ter se vseka ali vdari, si izpahne kak ud ali si navleče kako drugo nadlogo. Zdaj mu toča škodo naredi, zdaj povodenj, zdaj kaka snedena živad, ter miši, polži, gosence, bolhe in drugi merčesi; zdaj mu škoduje suša, zdaj moča, in ga skor ni leta, da bi bilo kar brez vse nesreče. — Res je kmetijski stan težavea stan!

Dasiravno pa je kmetijski stan res težaven stan, zamore vendar le keršanski kmetovavec v njem zadovoljen biti in srečno živeti, če vse prav premisli in prevdari. „I, kaj pa bi imel takega prevdarjati in premišljevati?“ si bo morda mislil eden ali drugi med vami. To vam bom zdaj-zdaj povedal:

2. Kmetovavec, kateri hoče s svojim stanom zadovoljen biti, mora naj poprej premisliti.

a) Da je volja božja, da se nahaja ravno v tem, in ne v drugem stanu. — Poglejte, ljubi moji! Bog sam vas je postavil v ta stan. Bog, ki je vsegaveden, je že tudi naprej vedel, kateri stan je za tega ali unega človeka naj boljši stan, in za kateri stan je ta ali uni človek naj bolj zmožen in pripraven. In ker je vedel, da ste vi za ta stan naj bolj pripravi, in da je ta stan za vas najboljši stan, postavil je vas v kmetijski stan. Večidel vsi ste si tudi že v svoji mladosti radovoljno zvolili ta stan. In če so tudi tu ali tam ktereга starši odbrali za ta stan zoper njegovo voljo, vendar se to ni godilo kar tje v en dan, kakor da bi se Bog za to nič zmenil ne bil. Bog namreč vodi serca ljudi kakor vodne potoke. In Bog je vodil tvojo voljo, da si vbogal svoje starše, ter kmetovavec postal, če tudi ne prav rad. In Bog je pri tem gotovo naj boljše namene imel, ter pri tem le tvoje sreče iskal, ker je vedel, da noben stan ni za te tako dober, kakor ravno kmetijski stan. Če vse to prav premisliš, ne boš se kar nič pritožil čez svoj stan, ravno kakor se glinasta posoda kar nič ne pritoži, da je ni lončar drugačne naredil, kakor je.

2. Nadalje naj kmetovavec premisli, da je njegov stan prav časti in spoštovanja vreden stan, ker je namreč naj prvi, naj koristniši in naj potrebniši stan. Že prvi človek je bil kmetovavec. V s. pismu namreč beremo, da je bil Bog Adama v paradiz postavil, da bi ga obdeloval. (Genes. 3, 23.) Stari očaki Abraham, Izak, Jakob so bili tudi kmetovavci in živinorejci. Ali ni tedaj vaš stan imeniten stan, ker je že prvi človek v njem živel, in so stari očaki, tolikanj spoštovani možje, živeli v njem? — Vaš stan pa je tudi še zavoljo tega prav častivreden stan, ker je naj koristniši in najpotrebniši stan. Gotovo je tista dežela naj srečniša dežela, v kateri kmetija in živinoreja naj lepše cvetě; iz kmetije in živinoreje se živě tudi vsi drugi stanovi. — Če toraj vse to premislite, ter prevdarite, kako koristen in potreben da je vaš stan, ne bote tožili; marveč se bote še clo veselili, da vas ljubi Bog ima za orodje, s katerim se stori tolikanj dobrega na svetu!

Pa morda porečete: „Pri vsem tem kmetovavca le vendar radi drugi stanovi v nič devajo, in ga le dostikrat pitajo z „neotesanim, zarobljenim, neumnim kmetom!“ — Na to vam rečem: Kdor zaničuje kmetovavca zavoljo njegovega kmetijskega stanu, ta je nespameten človek, in če bi prav gosposko suknjo nosil in sto grajšcin imel. Toda večkrat se zgodi, da drugi stanovi kmetovavca zaničujejo ne zavoljo njegovega stanu, temveč le zavoljo njegovega gerdega in nevljudnega obnašanja. Če je tedaj kak tak človek zaničevan, ni njegov stan tega kriv, temveč le kmetovavec

sam in njegovo napčno obnašanje. Poštenega, pravičnega kmetovavca pa obrajta vsak pameten človek. — Da bo kmetovavec s stanom zadovoljen, mora:

3) premisliti, da tudi drugi stanovi imajo svoje težave. Tu ali tam zagledate morda kakega človeka iz viših stanov in si mislite: „Oh, temu se pač dobro godi, ko bi se pač tudi nam taka godila!“ in pri tem vam je že tudi vaše težavno in trudopolno delo pred očmi. Res je, da takega dela, kakor vi, nimajo viši stanovi. Vendar pa tudi le imajo svoje dela in opravila, sklenjene z mnogimi težavami. Marsikterikrat si kak imeniten gospod v svoji hiši beli glavo in se trudi morda še z vse večimi težavami in trudopolnišim delom, kot kmetovavec na polju. Resnično je, kar pravi modri Salomon: (Pridig. 67.) „Slehnemu človeku je delo naloženo po svoji meri.“ In kar skerbí zadene, ali mar menite, da jih ljudje viših stanov nič nimajo? Oh, to vam povem, ko bi vi vedeli, kolike skerbí da stiskajo marsikterega gospoda, ki se vozi v kočiji, in kolike težave da na njem ležé. Obljubim, da ne menjate ž njim.

„Tolikih davkov vsaj vendar nimajo, kakor pa mi?“ morda porečete. Takih davkov, kakoršne imate vi, res nimajo; imajo pa druge in to še vse obilniše davke, kakoršne njih stan prinaša seboj, in od kakoršnih davkov vi nič ne veste, ker vam jih treba ni. Vendar pa so tudi davki, kakorše včasih še vse težej odrajtujejo, kot vi svoje navadne davke.

4. V nekterih rečeh je kmetovavec vse na boljšem, kot mnogi drugi stanovi, ktere morda kmetovavec clo zavida. Kmetovavec v svojem stanu je vse bolj svoboden, kot marskteri drugi ljudje. Clo naj prvi kraljevi služabniki so vse bolj zavezani in na druge navezani, kakor pa kmetovavec. Če hoče eden ali drugi le za en sam dan kam iti, mora dovoljenja prositi; če ga ne dobi, mora doma ostati. Še ojestrejši je to v vojaškem stanu. Vam pa ni treba nikjer dovoljenja prositi, če hočete kam iti. — Zraven tega ste tudi vse bolj trdni in zdravi, kot ljudje viših stanov. To pride od tod, kjer se giblujete večidel pod zdravim, milim nebom, in ne vživete tolikanj izbranih jedi. In ker se pri svojih vsakdanjih opravilih izdelate, vaša borna jed vám tudi dobro tekne in vse bolj zaleže, kot gospodi vse njih izbrane jedi in pijače. — Naposled tudi nimate tolikanj nevošljivcev in sovražnikov, kot jih imajo ljudje viših stanov; in tedaj se tudi ni treba bati njih zalezovanja in preganjanja, zavoljo kakoršnega so ljudje viših stanov marsikterikrat v velikih skerbeh. In če tudi kmetovavec kterokrat ima kakega nevošljivca ali sovražnika, ta mu ne more ravno lahko tolike škode narediti; nasprot pa kakega človeka iz viših stanov lahko kar naenkrat pripravijo ob službo in ob kruh njegovi sovražniki.

5) Na zadnje pomislite, da ljubi Bog za zveličanje vaše duše ravno tako lepo skerbi, kakor za zveličanje drugih ljudi, in da tudi vam Bog gnado deli ravno tako, kot drugim ljudem. Potem takem ste tedaj lahko zadovoljni s svojim stanom.

Naj vam pa zdaj povem tudi še en zgled, kateri vas lepo uči, kako da zamorete zadovoljni biti s svojim stanom: S. Izidor je živel krog leta 1150 blizu mesta Madrid na Španjskem. Dasi-ravno je bil le priprostega, kmetijskega stanu, vendar so ga le njegove čednosti prikupile Bogu in ljudem. Ljubil je namreč Boga čez vse, bližnjega pa kakor sam sebe, ter v svojem nizkem stanu zvesto spolnoval vso božjo postavo. Na rokah se je živil, in vendar je zvesto spolnoval nauk Jezusov, ki je rekel: „Iščite naj poprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse drugo vam bo naverženo.“ Ravno zato je pa tudi vselej prvo skerb imel za duhovne potrebe, in potem še le za časne; in vendar mu zavoljo tega časne reči niso nobene škode terpele. — Vselej in povsod je imel Boga pred očmi, ter se je trudil, živeti le za Boga. Kakor hitro je zjutraj vstal, spomnil se je nanj, ki mu je dal včakati novega dne. In prejden se na delo spusti, poda se še poprej v cerkev, zahvalit Boga za spanje in druge dobrote, mu darovat vse svoje dela, ga prosit njegovega blagoslova. Tudi čez dan je večkrat molil, in clo med delom je bilo serce njegovo le pri Bogu. Marsikterikrat so ga polile solze, ko je za drevesom šel in pri tem terpljenje Kristuzovo premišljeval. Kader je imel kako prav težavno delo, tedaj se je za tako delo pokrepčal s premišljevanjem, koliko da je moral Kristus terpeti, da nas je rešil od greha in pekla. Bog je pa tudi blagoslovil delo Isidorovo, ter s tim očitno na znanje dal, da nikoli ni zgubljen tisti čas, kterega človek oberne v molitev. — S. Izidor ni imel lastnega posestva, ampak je bil le najemnik na pristavi imenitnega gospoda, Janeza de Vergas po imenu. Ko so nekega dne nevošljivci s. Isidora zatožili pri njegovem gospodu, ter rekli, da Isidor le zmerom moli, namesto da bi delal, in da zanemarjeno polje pri tem škodo terpi, oštel ga je gospod hudo in okregal. S. Izidor pa, vaje v poterpežljivosti in v ljubezni božji, mu je rekel, „da službe božje nikakor zanemarjati ne more, in da je pripravljen poverniti vso škodo.“ Na to se je gospod sicer spet potolažil, vendar pa se je hotel še sam prepričati, koliko je resničnega nad tisto tožbo. — Zatoraj gre nekega dne na vse zgodaj na svojo pristavo gledat, kaj dela Izidor, njegov najemnik. Kakor drugokrat je tudi tisto jutro s. Izidor prišel pozno iz cerkve, pri vsem tem pa je bilo v lepem redu vse njegovo gospodarstvo. Gospod tedaj pristopi, ter vprašuje Izidora po njegovem pomagacu; vprašuje, kdo da mu pomaga, kmetijo oskerbovati? S. Izidor odgovori: „Očitno spoznam pred Bogom,

kteremu služiti si prizadevam na vso moč, da nimam nobenega drugega pomagavca razun Boga, katerega vseгда na pomoč kličem, in kateri mi tudi vsigdar pomaga". Kakor pa je Bog od ene strani blagoslovil Izidorovo delo, obvaroval mu je od druge strani tudi njegovo živino. Nekega dne se znajde v cerkvi, ko mu pride nekdo pravit, da divji volk zalezuje enega njegovih živinčet. Marsikdo drugi bi bil popustil molitev, popustil cerkev, ter hitel, varovat svoje živinče. S. Izidor pa se temu nikakor ni pustil zmotiti v molitvi. In glej! ko je bil dokončal svojo molitev, in se nato podal k svoji živini, najde živinče nepoškodovano stati zraven volka; volka pa mertvega ležati zraven živinčeta. — Ker je pa s. Izidor že o delavnikih toliko časa obrnil o molitev, lahko se že iz tega posname, kako lepo da je on še le nedelje in praznike posvečeval, s kolikim veseljem poslušal božjo besedo, s koliko gorečnostjo obhajal službo božjo, s koliko pobožnostjo prejemal s. zakramente, ter se prav pogostoma sklenil z Jezusom v zakramentu s. r. Telsa. — Zraven tega je imel tudi gorečo pobožnost in posebno ljubezen do Marije, Matere božje; in molitev Angeljevega čiščenja mu je bila posebno pri sercu; in kolikorkrat koli je govoril od počesčenja Matere božje, vselej mu je serčno veselje posijalo na obličje. — S takimi pogostnimi pobožnimi vajami si je pa tudi priklical božji blagoslov iz nebes, tako, da s svojo družinjo ni le nobenega pomanjkanja terpel, ampak da mu je tudi še kaj ostajalo, s čemur je tudi še drugim pomagati zamogel. Bil je pa tudi Gospodu hvaležen za vse te darj, in nikdar nobenega daru božjega ni vžil, da bi ne bil poprej zanj Boga zahvalil prav iz serca. In pri vživanju božjih dobrot tudi svojih revnih bratov ni pozabilo, bil je ves vsmiljen do revežev in ubožčkov, in jim je rad pomagal, kar je mogel. In Gospod Bog mu je to njegovo ljubezen do bližnjega lepo poplačal. Nekega dne je bil po obedu že vso jed razdelil med uboge, kar pride zdaj še neka bolehná sirota vbogajme prosit. Žena Izidorova pravi, da nič več jedi ni, ter je že vsa pošla. S. Izidor pa pravi svoji ženi, naj da gre, ter naj poišče, bo že še kje kaj dobila. Žena gre, ter mu hoče pokazati, da je skleda prazna. Toda glej! namesto prazne skleda najde z jedjo napolnjeno. — S. Izidor je imel tudi do nespametnih žival vsmiljenje. Šel je nekega dne z žitom v mlin. Zemlja je bila s snegom pokrita. Bilo je po zimi. In zdaj zagleda tropo drobnih ptičic, od lakote vseh izstradanih. Odgernil je toraj sneg od zemlje, odvezal svoj žakelj, in posul nekoliko zernja po tleh, ptičicam v živež. Z Izidorom pa je šel tudi še nek drugi mož v mlin. Ko vidi, kako da pticam zernje posiplje, posmehuje se mož. Bog pa se mu ni posmehoval, temveč ga je še blagoslovil, in njegovo žito je dalo ravno toliko moke, kakor ko bi nobenega zernja proč ne bil vzel. — V ljubezni do Boga in do bližnjega je preživel s. Izidor svoje

dni in v zvestem spolnovanju dolžnost svojega stanu, dokler ga Gospod Bog na plačilo ni poklical. Vedno je bil ves zadovoljen s svojim stanom; vedno ves vdan v sveto voljo božjo. In ker je bilo njegovo bivanje zmerom bolj v nebesih, kakor na zemlji se nič ni vstrašil temveč se je clo močno obveselil, ko je čutil, da se mu bliža smertna ura. Prejel je svete zakramente s toliko pobožnostjo, da so jokali vsi, ki so zraven bili, in je sklenil v Gospodu svoje življenje kakih 60 let star. In tudi po smerti je Bog počastil svojega zvestega služabnika z obilnimi čudeži.

S k l e p.

Poglejte, ljube duše! tudi s. Izidor je bil kmetijskega stanu, kakor vi; je imel težavno delo, imel trudopolne opravila, kakor vi; je imel veliko odrajtvil, kakor vi, in morda še več kakor vi, ker ni imel lastnega posestva, ampak je le najemnik bil, tudi njega je zadela marsikaka zopernost in težava, kakor vas; le malo je manjkalo, in nevošljivci bi ga bili ob kruh pripravili, kader so ga počernili pri njegovem gospodu: pri vsem tem pa je bil s. Izidor ves zadovoljen s svojim stanom, ter ves vdan v s. voljo božjo. Po njegovem zgledu živite tudi vi, in bote tudi zadovoljni s svojim stanom, kot on. — Poglejte, ljubi poslušavci! Oče nebeški tudi vas ravno tako rad ima, kot druge ljudi, če so tudi med svetom viši postavljeni in imenitniši, kot vi. On ne gleda na veljavo ljudi, ne na stan in posvetno imenitnost. Njegova volja je, da bi bili vsi oteti, vsi zveličani. Ravno zato vam tudi oznanovati veli svojo besedo, razlagati s. evangelije, ktero vam kaže pot v nebesa. Nič manj, kot drugim ljudem imenitnih stanov se vam drobi ta kruh življenja. — Jezus pravi: „Ubogim se evangelije oznanuje.“ Z besedo „ubogi“ misli Jezus ljudi priprostih, nizkih stanov. In s temi besedami hoče reči, da Bog ne pozna nobenega razločka, in da ljubi vse ljudi brez ozira na stan, in da vse zveličati želi. I kaj pa hočemo še več! Če tudi ljudje viših stanov kako prednost imajo, in če se jim tudi v eni ali drugi reči kaj boljši godi, kot vam; vendar so le pri vsem tem kakor njim tako tudi vam odperte nebeške vrata, in vam pripravljena tem lepša krona, če ste le s svojim stanom zadovoljni, lepo v božjo voljo vdani, in pridni, pošteni, pobožni in bogaboječi ljudje. Amen.

Pridiga na sveti dan.

(Veselje tega praznika; gov. J. A.)

„Nikar se ne bojte, zakaj glejte! oznanujem vam veliko veselje, ktero bo vsemu ljudstvu; ker dans vam je rojen Zveličar, kateri je Kristus Gospod, v mestu Davidovem. Luk. 2, 10, 11.

V v o d.

Noč ima svojo moč, tako pravi stari pregovor. Neskončno modri Stvarnik je razdelil luč od teme; luč je imenoval dan, temo pa noč. Odločil je Bog noč v počitek ljudem in živalim. In vsak pameten človek se tudi tega reda derži, če ga le sila ali poseben opravke od njega nezadržuje. Šo sicer tudi taki, ki ta red brez potrebe prevračajo, taki, od katerih sv. Duh govori, da temo bolj ljubijo, kakor luč, katerih dela so hudobne; taki, ki noč rabijo v pregrešne reči, in namest sladkega počitka uživati po hudobnih potih hodijo in iščejo, koga bi požerli. Pa od teh ne bom danes govoril, ker je dan presvet za to.

Pošten in pameten človek pa se noči boji in ne hodi brez sile okoli, ker noč ima res nekaj plašljivega, strahljivega v sebi. — Vse drugač pa je to noč, ki je ravno pretekla. Če so tudi druge noči neprijetne in strašne, ta noč je vesela, ta noč je ljubezniva, in ko bi še tako gerdo vreme bilo! In zakaj? Zato, ker obhajamo to noč rojstvo našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Kakor je angel tisto noč pastirjem rekel: Ne bojte se itd. tako nam tudi cerkev to noč in današnji dan kliče: Ne bojte se, zakaj glejte! oznanujem vam veliko veselje itd. kakor bi hotla reči: Veselite se tega svetega časa, tega svetega večera, tega svetega dneva!

Cerkev sama ta praznik z naj večim veseljem obhaja in tudi nas k veselju opominja. Gotovo vam bom tedaj ustregel, če vam danes pokažem:

1. Kako se cerkev svetega dneva veseli,
2. Kako naj se ga veselimo tudi mi?

Razlaga.

1. „Ker smemo danes po pripušenji Božjem trikrat maševati, je že zadosti, da kar kaj malega od tega praznika povem“, tako papež Gregor Veliki svojo pridigo ta dan začel. Tudi jes hočem bolj o kratkem narediti in odgovarjam naj pred na prvo vprašanje:

Kako se cerkev sv. dneva veseli.

1. Obhaja po noči sv. mašo, kar se sicer celo leto ne zgodi. — Cerkev s tem skrivnostno ponavlja Jezusovo rojstvo; kakor je namreč Jezus tisto srečno noč rojen od Device stopil na svet, tako pri vsaki maši na mašnikove besede stopi živ na altar.

2. Cerkev je lepo razsvitljena, mašniki pojó psalme in zahvaljeno pesem. — S tem nam cerkev kaže veliko srečo, ki nas je z Jezusovim rojstvom došla. Nepopisljivo veselje človeka prešine, ko iz temne noči v razsvitljeno cerkev stopi in mu slovesni glasovi doné na uho! In za to se imamo Jezusovemu rojstvu zahvaliti, ker popred je gosta tema nejevere in malikovavstva ležala na zemlji; z Jezusovim prihodom pa je prava luč prišla na svet.

3. Tretjič pa kaže cerkev svoje veselje tudi s tem, da vsakemu mašniku današnji dan trikrat maševati dovoli. Zakaj pa 3 maše? Po razlaganju cerkvenih učnikov in bogoslovcev se to zgodi:

a) v spomin sv. Trojice. Tri maše so, pa en sam dar; tri osebe so, pa en sam Bog. — Rojstvo Jezusovo pa je tud delo sv. Trojice. V tem rojstvu se nam kaže ljubezen Očetova pokorščina edinorojenega Sina in sodelovanje sv. Duha.

b) v spomin na trojno rojstvo Jezusa Kristusa. — Rojstvo iz Očeta od vekomaj, rojstvo iz Device v času, skrivnostno rojstvo pri sv. maši in pri sv. obhajilu.

c) v spomin na trojni prihod Jezusa Kristusa. Prihod na svet, prihod k vsakemu človeku na smertno uro, prihod k vesoljni sodbi.

d) v spomin na ajdovstvo, judovstvo in keršanstvo. Maša o polnoči v terdi noči: ajdovstvo, — maša o

pervem dnevnem svitu: judovstvo, — maša pri belem dnevu: keršanstvo.

II. Kako naj se pa veselimo tudi mi?

1. Da s pastirci čujemo to noč vsaj do maše. Skoraj se ne spodobi, da bi tisto noč spali, ko nam je naj večja dobrota iz nebes došla. Napčno pa bi bilo in pregrešno, ko bi to noč, kakor je tu pa tam slaba navada, s pijančevanjem, z vsakoršnimi vražami, z nespodobnimi igrami oskrunjevali. Zato nas opominja sv. Pavl: „Gnada Božja se je prikazala in nas uči, da se odpovemo etc. (Tit. 2, 11.)

2. Da s pastirci pridemo pogledat, kar nam je bilo oznanjenega, namreč da pridemo, če je mogoče, k vsem trem mašam. Če že pri vsaki sv. maši mnoge gnade zadobimo, koliko več smemo posebno to noč in ta dan pričakovati od Boga, ki nam je naj ljubše dal, kar je imel, svojega edinorojenega Sina. In res beremo v življenji svetnikov, da se je Jezus nekterim to noč pokazal v podobi malega deteta. Tako postavim sv. Antonu Padvanskemu, sv. Brigiti.

3. Da s pastirci novorojenemu detetu kaj v dar prinesemo, kar se s tem zgodi, če po svoji moči revežem kaj podelimo. „Vboge bote zmeraj pri sebi imeli, mene pa ne. (Mat. 26, 11.) Kar koli ste storili kteremu teh mojih naj manjših bratov, ste meni storili.“ (Mat. 25, 40.)

4. Da premišljujemo veliko dobroto Jezusovega rojstva. Sicer se moramo tega vsakidan spomniti, ko angelovo češčenje zvoní in ko pravimo: „Beseda je meso postala“, še bolj pa današnji dan. Brez Jezusovega rojstva bi bili ostali zmeraj v temi, brez njegovega rojstva bi ne imeli upanja večnega zveličanja. Zavoljo tega pa so naši prededje ta dan le doma se deržali, tudi naj bližnji sorodniki se niso obiskovali; in to lepo navado imajo še zdaj dobri pobožni kristjani. — Ne spodobi se tedaj danes v kerčmah; ker po kerčmah se pač malo dobrota Jezusovega rojstva premišljevatí zamore.

S k l e p.

Slišali smo tedaj, preljubi v Kristusu, kako cerkev svoje veselje kaže današnji dan, in kako ga imamo tudi mi kazati. Da bo pa naše veselje pravo in resnično, moramo se tudi zanaprej varovati greha, kteremu smo v adventu slovo dali. S tem, da se greha varujemo, bomo tudi Jezusu naj večje veselje storili. Recimo

tako, kakor sv. Jeronim. Ta svetnik se je na stare dni v Betlehem preselil, da bi tam sklenil svoje življenje, kjer je naš Zveličar na svet prišel. Rad je zabajal k jaslicam in se je tam v duhu z Jezusom pogovarjal. Ko je premišljeval, koliko je moral novorojeni Jezus precej po rojstvu revščine in mraza terpeti, se mu je smilil in ga je prašal: Ljubo dete, kaj hočeš, da ti dam za toliko ljubezen? Če hočeš celo premoženje, vse kar imam. Ali zdelo se mu je, kakor bi dete odgovorilo: Jeronim! kaj bi ti meni dajal? Ali nista moje nebo in zemlja? Če se mi hočeš priskupiti, le revežem daj! Na to Jeronim reče: Rad to storim, ali vendar bi Tebi še posebej rad kaj dal v spomin ljubezni! In na to zopet dete: „Če le že hočeš kaj dati, daj misvoje grehe“!

Ja, storimo tudi mi tako! Dajmo novorojenemu Jezusu svoje grehe, to je, odložimo, odverzimo jih za vselej od sebe, in on nam bo dal svojo gnado. Potem bomo zares veseli in srečni, pa ne le danes, ampak celi čas svojega življenja in celo dolgo večnost. Amen.

Pridiga na nedeljo pred novim letom.

(Misli na poslednjo nedeljo v letu; gov. R. O.)

„Božja milost bila je v njem“. Luk. 2, 40.

V v o d.

Dans je zadnja nedelja in zadnji dan tega leta. Le še nekatere ure in sedanjega leta bo konec. Minulo bo, in ž njim vred bo minulo veselje, minula žalost ki smo ju v njem vživali, prešla bo sreča, prešla nesreča, ki nas je v njem dohtevala. Kader pa kdo dožene kako imenitno opravilo, skonča kako važno delo, rad se še enkrat nanjo ozre, ter ga pregleduje, in samega sebe vpra-

žuje, ali bo dobro, ali ne bo dobro? ali bo koristno, ali ne bo koristno? ali bo pridno, ali ne bo pridno? —

Preljubi kristjani! S koncem leta skončamo tudi mi imeniten odstavek svojega sedanjega življenja, zgotovimo velik kos svoje naloge, ki jo imamo dognati tukaj na zemlji, sklenemo velik del svojega opravila, zavoljo kterega smo na tem svetu. Na svetu pa smo, da Bogu zvesto služimo, in si s tim večno zveličanje zaslužimo. Ali po tem takem ni več kot spodobno, da se tudi mi ozremo nazaj na minulo leto, ter se poprašujemo, ali smo dobro ali slabo opravljali svoje opravilo? zvesto ali leno Bogu služili? pridno ali nemarno skerbili za svoje zveličanje? Ker pa svojega zveličanja ne moremo doseči razun, da nam od ene strani Bog da svojo pomoč, in da od druge strani tudi mi pridno delamo za nebesa, bomo to vpraševanje na dvoje, ter takole razdelili: 1. Kaj je Bog storil, in 2. kaj smo mi storili to leto za svoje zveličanje?

Kristjani! skerb za naše zveličanje je naj imenitniše opravilo. Blagor tedaj nam, če se smemo veseli nazaj ozreti na minulo leto! Poslušajte:

Razlaga.

1. Kaj nam je dal ljubi Bog tudi v tem letu? Daroval nam je svojo s. vero, delil nam svoje s. zakramente; nam dal, kar nam je potrebno bilo za dušo in telo; odvernili od nas mnogo terpljenja, ovaroval nas različnih nesreč.

Če je res, kar terdno verujemo, da razun v naši v nobeni drugi cerkvi, v nobeni drugi veri ni zveličanja; tako nam je gotovo neizrečeno velik dar božji to, da nas je Gospod Bog ohranil v svoji s. cerkvi, in da nam ni odtegnil svoje s. vere. Kristjani moji! ozrite se nekoliko krog sebe po širokem svetu: oj koliko milijonov in milijonov ljudi se znajde še na njem, katerim luč sv. vere še ni zasvetila; oj koliko tisuč in tisuč ljudi je hrepenelo po tej dobroti božji, in je še ni deležnih postalo! Nam pa je ljubi Bog tudi še to leto pustil največi dar, dar svete vere. Koliko je ljudi, ki so to leto ob sv. vero prišli (Döllinger, Anton).

Tudi to leto so nam odprti stali zveličanski studenci s. zakramentov. Vaši otroci so prejemale s. kerst, ter bili v njem prerodeni v otroke božje in dediče nebeškega kraljestva. Vaši grehi bili so vam odpuščani v zakramentu s. pokore. Vaši bolniki dobivali so v zakramentu s. poslednjega olja poslednjo cer-

kveno tolažilo in krepčilo za neznano pot v večnost. Tudi vi ste dobivali v zakramentu s. rešnjega Telesa duhovno jed, ktera vam dušo redi za večno življenje; in dan na dan so mašniki pred altarjem stali, daritev s. maše opravljali za vas in vaše rajnke, in so za vas molili, da bi vam duhovnih in telesnih dobrot od Boga sprosil. Božja beseda vam se je neprenehoma oznanovala zdaj milo in rahlo, zdaj resnobno in oestro, zdaj mehko in tolaživno, zdaj terdo in svarivno, kakor je nanašala potreba. Vaše zakone je tudi to leto blagoslovljevala s. cerkev. Vaši otroci bilo so podučevani v božjem strahu. vaši sinovi, vaše hčere bile napeljevane h keršanskemu zadržanju. Kristjani! ali ste si že kdaj vse te dobrote prav k sercu vzeli? Poglejte tje proti Aziji, Afriki ali Ameriki, leto za letom jih ondi pomerje tisuč in tisuč brez kersta in pokore: veliko tisuč in tisuč jih je, ki celo leto ne čujejo nobene besede božje, ne slišijo nobene s. maše. Vam pa so obilno dotekale vse te gnade; dal vam je Gospod Bog delivce svojih skrivnost, da vam nikoli niso vsahnili studenci božjih gnad.

Vse to vam je Bog storil; pa mu ni še bilo zadosti. Ni dal le samo vašim dušam nadnatornega kruha, tudi z časnimi darimi vas je oblagodaroval, da ste mu s tim še večo hvaležnost dolžni. Le strahoma se spominjam na strašne požare, ki so tolikim ljudem stanovanja požgali in jim herasško palico v roko podali. Vaše hiše je Gospod obvaroval, da ni ne strela vanje vdarila, ne po drugem potu ogenj vanje prišel . . . Vsako leto povodenj tu ali tam razsaja in ljudem kako škodo napravlja, ter jim njive zaliva, senožeti povalja in poblati, biše podkopava in marsikaj poterga in seboj odnese. Taka nesreča ni zadela nobenega med nami: nobeden ni po povodnji škode terpel . . . Veliko tisuč in tisuč ljudi je obsejalo in ogleštalo svoje njive in polje, kakor gre. Ob času žetve pa so se pripodli nad nje černi oblaki, in se je toča vsula, in je v malo trenutljajih neusmiljeno pokončala kmetovavcev sladke nade. Sirote so seer sejali, želi pa niso, in bodo morali stradati in pomanjkanje terpeti ves dolgi dolgi čas do prihodnje boljše letine. Vi pa ste polje obdelovali, in se niste zastonj trudili, ter, če tudi letinja ni naj bogatejša, vam je Gospod Bog vendar le toliko dal, da se vam ni stradeža in lakote bati, če zmerno uživete njegove dari; in bi se hudo pregrešili, ko bi nehvaležno tarnjali ali clo godernjali . . . Tisuč in tisuč ljudi je kužna bolezen (kolera) tudi to leto podavila, in jih spravila pod grudo, od nas pa je odvernili Gospod to strašno šibo in če so tudi tu ali tam otroci očeta ali mater pokopali, ali starši ljubljeneega otroka na pokopališče spremili: moramo le vendar tudi od te strani Bogu hvaležni biti, ker nismo imeli ravno veliko število merličev v tem letu, ki nam zdaj poteka . . . Vojska je huda strašna reč. In glej! Gospod Bog je tudi to leto odvernili od nas šibo vojske.

Vaših sinov vam ni kervava vojska vzela, in vi v miru obdelujete vaše polje, v miru uživajte, kar ste pridelali, v miru prebivate pod svojo streho.

Kristjani! spominjajte se zdaj tudi še na tiste dobrrote in dari, ki jih je Gospod Bog zraven teh splošnih tudi še posebej in poseamezno delil marsikteremu med vami; spominjajte se, kako je dal temu solze prave pokore, unemu tolažbo in serčnost v terpljenju, tretjemu poterpežljivost v bolezni, četrtemu svojo pomoč in blagoslov v vsem njegovem začetku in pri vseh njegovih delih in opravilih. Na vse to se spominjajte in mi povejte: Ali nam mar Bog ni res dal vsega dobrega, česar smo potrebovali za dušo in telo? Da, ljubi Bog, ti naš pomočnik in naš rešitelj! preobilno ljubezen si nam tudi to leto skazoval, in tvojega usmiljenja ni bilo ne konca ne kraja. Od izhoda do zahoda sega tvoja milost in tvoje ljubezni je polna vsa zemlja.

2. Ljubi kristjani! če je pa Bog vse storil za nas in naše zveličanje, kaj pa smo mi sami storili zase in za svoje zveličanje, kteremu smo se spet za eno celo leto bližej primaknili?

Kristjani! ali ste pač skoz celo leto le enkrat prav iz serca zahvalili Boga, da vam je v dar dal sv. vero? Ali niste mar tega najobilnišega daru še clo zaničevali? zaničevali s tim, da ste zapovedi te s. vere lahkomišljeno v nemar puščali, in še bolj lahkomišljeno prelomljevali? Kako ste deržali s. božje zapovedi? kako spolnovali s. cerkvene zapovedi? Opominjam vas le na eno: S. vera, s. cerkev, naša mati, nam veli postiti se, ter o nekterih dneh mesnih jedi ne uživati, o nekterih si pa tudi kaj pritergati, ter ne več kot enkrat se do sitega najesti. Kako ste pa poste deržali? Ali se ni marsikteri podstopil meso uživati o zapovedanih postih? Ali ni marsikteri brez razločka in potrebe se več kot enkrat do sitega najedel? ali pa še clo čez mero jedel, čez mero pil o takih dneh?

Kristjani! povem vam, če cerkve, svoje matere, vbogali ne bote, tudi Bog, vaš Oče, za vas maral ne bo; zakaj „kdor cerkve ne posluša, ti bodi kot nevernik in očiten grešnik“, govori razločno s. pismo.

Kristjani moji! sveti zakramenti bili vam so na ponudbo dan na dan; ali ste jih pa tudi res prejemali v svoj dušni blagor in prid? Vem in veseli me, da so nekteri med vami večkrat čez leto prejemali zakramenta s. pokore in s. rešnjega Telesa; toda povejte mi in scer prav po resnici: Ali ste se pač to leto tudi le eni sami grešni navadi odpovedali? Keršanska gospodinja! ali si pač bolj krotka postala in bolj poterpežljiva s svojo družino? Keršanski gospodar! ali si pač opustil svoje pijančevanje? In ti kristjan! ali si raztergal v tem letu svoje večletuo

grešno znanje? Na besedo: Ali si pač bolj ponižen, bolj poterpežljiv, bolj pohleven, bolj čist in sramožljiv, bolj svet postal? In če na vse te vpraševanja ne moremo drugega povedati, kakor da smo se tudi to leto le večkrat in prevečkrat pregrešili, bomo lahko spoznali, da je res velika naša nehvaležnost do Boga, ki nam je tolikanj obilno ljubezen skazoval. — Marsikterikrat morda bili bi lahko šli k s. maši ali k pridigi ali h keršanskemu nauku; pa iz prevelike skerbi za svoje pohištvo in druge časne reči ste se cerkvi odtegovali. Oh koliko je pa ljudi, ki bi radi k božji službi prihiteli, ko bi jo imeli! In marsikteri so se scer znašli v cerkvi, toda le s telesom, misli pa so jim vse drugam vhajale; toda povem vam, tako slušanje s. maše in pa nobeno je vse eno. Tudi je marsikteri poslušal besedo božjo, pa jo namesto nase zvrčal le na druge, kar gotovo Bogu ni in ne more biti všeč in po volji.

In kaj vam bom povedal od časnih dari, s kterimi vas je oblagodarił Gospod Bog? Saj veste, da nam mora ves svet z vsemi svojimi časnimi darmi le v to služiti in v to pripomoči, da tem zvestejši iščemo nebeškega kraljestva, svoje edinoprave domovine. Na to nas sosebno živo opomnuje konec vsakega in tedaj tudi tekočega leta. Za eno leto smo spet starejši postali, eno postajo časnega potovanja smo spet zveršili, za eno stopinjo se že spet približali nebeškemu kraljestvu. Kako pa, ko bi bili o tem času spred časnih reči in posvetnih dobrot popolnoma pozabili na nebesa? In ali mar tisti ne pozabi res na svojo nebeško ter edinopravo domovino, kteremu je sedanje življenje čez vse, kteri le na časne reči navezuje svoje serce, in jih napčno obrača, ter služi ž njimi peklenškemu gospodu namest nebeškemu? Če ste nezadovoljni godernjali zoper božje dari, s kterimi vas je oblagodarjal Bog za vaše časno življenje, če ste jih obračali le v požrešnost in samopašnost, le v nečistost in nesramnost, le v nečimurnost in prevzetnost, lahko vam Bog v prihodnem letu odtegne te svoje dobre, ker jih ne obračate po njegovi s. volji, ampak se jih le poslužujete v njegovo razžaljenje. In če potrebnemu revežu tudi le kosca kruha ne privoščite, ali mu ga le godernaje podelite, kader vas milo zanj prosi ves izstradan; vtegne vam Bog posihmalo prav občutno (očitno) pokazati, da smo vsi berači pred Bogom. Ti je dal Gospod Bog to leto obilno časnega blaga, podeli tedaj ubogim obilno; če pa le malo imaš, jim tudi od tega malega rad in z veseljem podeli, zakaj le radovoljnega delivca obrajta Gospod.

S k l e p.

Ljubi kristjani! prepričali smo se, da nam je Gospod Bog dal to leto vse, česar nam je treba bilo za dušo in telo; da pa tudi njegovih dari nismo nič kaj prav obračali. O da bi nam Gospod Bog po svojem neskončnem usmiljenju odpustil našo nehvaležnost in naše zmote. In odpustil nam jih bo, če se jih prav iz serca kesamo, zraven pa terdno sklenemo, obračati posihmalo vse božje dari tako, da si ž njimi ne bomo nabirali zasluženja za pekel, nabirali pa zasluženje za nebesa! O ljube duše! leto, glejte! nam poteka. Marsikteri je začetek tega leta še ves zdrav in vesel z nami obhajal, njegovega konca pa ni večakal. V hladni zemlji zdaj počiva. Morda k letu osorej že tudi marsikterega zmed nas ne bo več na tem svetu, in mu bo merzla borja že snega nametala na gomilo. Kje pa bo takrat njegova duša? O ljubi kristjani! živimo toraj tako, kakor si bomo želeli, da bi bili živeli, kader pride konec časnega potovanja in plačivni dan! Amen.

Pridiga v god sv. Stefana.

(Nauki iz smerti sv. Štefana; gov. L. F.)

V v o d.

„Neki dan, reče Jezus pismarjem in farizejem: „Glejte! jes vam pošiljam preroke in modre in pismarje in izmed njih bote nektare bičevali v svojih shodnicah, in preganjali od mesta do mesta, da pride nad vas vsa pravična kri, koja je prelita na zemlji“. Te besede Jezusove, kako hitro so se izpolnile! Poslal je Judom

svoje aposteljne in učence, da bi naznanovali prihodnjih reči, jih učili nebeške nauke in jim razlagali božjo postavo; poslal jim preroke, modre in pismarje; kako so pa Judje ž njimi ravnali? Prav tako, kakor je že Jezus bil prerokoval. Nekatere so umorili, druge kamnovali, spet druge preganjali od mesta do mesta. Štefana so pobili s kamnjem, Jakobu večemu so glavo odsekali, Jakoba malega potisnili izverh tempeljna, Petra so zaperli v ječo in ga bičevali, Simeona so križali, Pavla in Barnaba so preganjali s kervožejnim serdom. Vse se je dopolnilo, kar je Jezus napovedal svojim apostelnom in učencem. Kdo bi mogel zmeriti vso kri, ktera je že tekla in še vedno teče za Kristusovo ime? Ktere bukke bi bile velike dovolj, da bi se mogle v njih zapisati mučenja ali martre vseh sort, ktere so morali prestati Jezusovi prijatelji, od njega poslani učeniiki? Jezik umolkne, serce človeku zastane, kedar bere ali vidi, kako so ljudje od nekda terdovratno nasprotovali Bogu, in večni resnici, božjim naukom in naredbam. Bog, resnica, in sv. križ, to častitljivo znamenje našega odrešenja, so od nekda imeli in imajo še sedaj nar hujših, nar serditiših sovražnikov. To nam priča današnji praznik in branje, ktero smo slišali; to nam glasno in očitno pravi in poterja današnji svet. Sv. Štefan je bil prvi, kteri je vmorjen bil zavoljo Kristusa in njegove resnice; preišljujmo njegovo smert, da vidimo, kako svet sovraži resnico, na drugo stran pa se učimo, kako se imamo tudi mi obnašati proti sovražnikom našim in svete vere. Poterpite!

Razlaga.

1. Narpred bi radi vedeli, kdo je bil Štefan? Kaj je storil Judom, da so ga tako hudo sovražili in še s kamnjem pobili? O tem vsem nas podučnje sv. pismo. Bila je med prvimi kristjani velika ljubezen, ljubili so se med seboj kakor bratje in sestre. Radi so si tudi pomagali v potrebah in premožni so od svojega premoženja radi podelili za uboge. Skerb za siromake so s perva imeli aposteljni sami; ker je pa kristjanov bilo čedalje več, niso več mogli aposteljni sami vse opravljati, učiti, zraven pa še za uboge skerbeti. Aposteljni so tedaj — s privoljenjem keršanske soseske — v Jeruzalemu izvolili 7 mož, kteri bi jim pomagali, posebno pa skrbeli za uboge. Izmed teh 7 mož eden je bil sv. Štefan, poln gnade in moči, terden v veri in razumen. — Že tedaj so jeli Judje sovražiti kristjane in jih preganjati; — zatorej

so sovražili tudi Štefana, ki je imel serčnost, da je v Judovskem tempeljnu večkrat očitno govoril o Jezusu in njegovem nauku. Judje, ki so ga slišali, se spustijo ž njim v razgovor, pa nič niso mogli opraviti zoper njega; — „niso mogli obstati pred modrostjo in duhom, kateri je iz njega govoril“. To jih razkači in razserdi; hitro ga začnejo obrekovati, kakor da bi ga slišali preklinjati Moza in Boga. — Tako so našuntali pismarje in ljudstvo, potem ga zgrabijo in peljejo pred veliki zbor. Štefan se zagovarja pred zborom, očita Judom njih nehvaležnost proti božjim dobrotam; — svoj govor pa sklene takole: „Vi terdovratni in neobrezani na sercih in ušesih, vi se vedno svetemu Dubu ustavljate, kakor vaši očetje, tako tudi vi! Kterega prerokov niso preganjali vaši očetje? In so morili nje, kateri so prerokovali prihod Pravičnega, katerega izdajavec in ubijavec ste sedaj vi bili“. Kedar so pa to slišali, so se vtogotili v svojih sercih in so z zobmi škripali zoper njega“, — tako pove djanje apostolsko. Zakaj so Judje sovražili Štefana? Zato ker jim je resnico povedal. Resnica je kakor težki kamni lopala na njih serca, resnica jih je zadela, pa zoper njo obstati niso hotli, prenesti je niso mogli — zato ga sovražijo in s kamnjem pobijejo, — stari prigovor: „Resnica v oči kolje“.

Kakor tedaj, tako sedaj, tako bo vselej. Resnica, kedar je grenka, preseda, nima prijatljiv, ampak sovraštvo obudi povsod: pred njo si ljudje ušesa zatikajo. Zato se pa tudi sovraži ta, ki ljudem resnico poveda. Kdor bi ne bil tega že poskusil? Le povej temu ali unemu z vso prijaznostjo kako grenko resnico, ki ga zadeva, kmalo bo pri kraju vsa prijaznost in prijateljstvo. Zakaj neki to? Resnica je od Boga, zato jo sovraži svet, ki ni iz Boga. — Neki rimski cesar ki je vedel, da je gerde postave, je sovražil vsakega, ki je bil lepe postave. Neki dan vkaže zadaviti mladenčca, samo zavoljo tega, ker je bil zale postave. Ravno tako so Judje, ki so bili sprideni in lažnjivi skoz in skoz, sovražili Štefana, ki je stal med njimi v nebeški lepoti. — In tako sovraži lažnjivi, hudobni svet še sedaj vsakega, kdor njemu pripoveduje resnico. — Sv. Štefan pa ni se bal povedati resnice, ni se bal sovraštva in clo smerti preterpeti za resnico, zato ker je bil poln vere in ljubezni do Jezusa. Od sv. Štefana učimo se torej, povedati resnico, naj si bo tudi grenka, povedati jo vselej, kedar je naša dolžnost tudi tedaj, kedar vemo, da bo proti nam obudila serd in sovraštvo teh, ktere je zadeva.

2. „In kamnjali so Štefana“, — tako popisuje evangelje smert sv. Štefana. S kamnjem so tedaj Judje odgovarjali Štefanu, pred katerim niso mogli obstati; s kamnjem so pobijali njega, ki je jim govoril čisto resnico, ktere niso mogli prenesti; — „kamni iz potoka, tako poje cerkev od sv. Štefana, kamni iz potoka so

mu bili sladki, z veseljem jih je sprejel, ker je po njih zaslužil prejeti častitljivo krono." Vedel je, da terpi za Jezusa, veselo je terpel smert, ker je zaupal, da ga bo smert z Jezusom sklenila. Kakor sv. Štefan, tako so vsi pravi kristjani, vsi pravi učenci Jezusovi se veselili, za Kristusa delj terpeti, naj si bo zasramovanje ali zaničevanje, preganjanje ali smert. — Tudi na nas, kristjani! prileti kedarbodi kak kamen; — ne tak kamen, kakor se pobere na potu, ampak drug kamen, ktereга zaženejo na nas hudi jeziki, ostri kamni obrekovanja, kamni krivega obdolženja, natolcevanja, prederzne sodbe — in ti kamni priletijo včasih iz ust onih, ki se blinijo in delajo, kakor da bi bili nam prijatelji, ali pa od onih, kateri imajo namesti hvaležnosti ves čas pripravljene kamne, da nas ranijo.

Kaj pa mi tedaj storimo? Namesti da bi se veselili, kedar smo po nedolžnem obrekovani, jezimo se in žalujemo; — delamo prav tako, kakor razdraženi psi — tudi ti kamen, ki ga vanje veržeš, zgrabijo in grizejo. Kamni in kamnovavei, to se pravi, ti, ki nas žalijo so le orodje v božjih rokah; božja roka je, ktera pripusti, da se nam to prigodi, da letijo kamni tudi na nas, božja modrost hoče nas skušati, ker ima njegova dobrotljivost nam pripravljeno krono častitljivo.

Spomnimo se, kedar se tudi nam to prigodi, na sv. Štefana; in če ne moremo z veseljem, vsaj s poterpežljivostjo in vdanostjo prenašajmo kamne, ki jih hudobni ljudje, sovražni jeziki, mečejo na nas.

3. Rekel je Štefan: „Glejte! vidim nebesa odperte in Sinu človekovega stati ob desnici božji“. Vidil je torej sv. Štefan s telesnimi očmi nebesa odperte, vidil je Kristusa v nebeški česti ob desnici božji. Kar sicer človeku ni dano gledati, bilo je po posebnem čudežu božje milosti dano sv. Štefanu; — s telesnimi očmi je vidil nebesa odperte. Tudi sv. Pavl nam pove, da je bil zamaknjen v 3. nebesa — in da je v zamaknjenji slišal skrivne besede, ktere ni pripuščeno človeku govoriti. Pa Pavl tudi vam pove, da ne ve, alj je bil zamaknjen v telesu ali zunaj telesa. Tudi to je znano, da se pri nekterih ljudeh, kedar so blizu smerti, duša tako rekoč že vzdigne iz telesa in gleda reči, ktere sicer človeku niso bile dane gledati; — ali še veliko večo gnado je Bog podelil Štefanu — s telesnimi očmi je vidil božje veličastvo in to gledanje ga napolni s tolikim veseljem, s toliko serčnostjo, da je rad dal svoje življenje pod kamnjem svojih morivcev. Kar je Štefan vidil s telesnimi očmi, to mi gledamo z dušnimi očmi. Tudi nam kaže sv. vera proti nebesom, tudi nam je obljubljeno ravno tisto veselje, ako smo stanovitni v tej kratki pedi našega življenja. Proti nebesom poglejmo in vse terpljenje nam bo sladko.

„Terpljenje tega sveta se ne da primeriti z veličastvom, katero bo nad nami razodeto“.

Ravno terpljenje nam odpira nebesa. Tudi Jezus je moral skoz terpljenje iti v svoje veličastvo. Zakaj tedaj tožimo, ako nam Bog pošilja težave in bridkost, one so nam ja ključ do nebes!

4. Štefan je pokleknil in z velikim glasom vpil, rekoč: „Gospod! ne prištevaj jim tega greha, in ko je to izrekel, je zaspal v Gospodu“. Le ta more mirno in sladko umreti, kdor odpusti vsakemu in vse, kar so mu storili žalega; tudi njemu bo Bog odpustil vse, kar je sam hudega storil pred Bogom — kar je on Boga razžalil. Kako strašno pa je za človeka, stopiti pred Boga, in božjo sodbo z jezo v srcu; kako bo smel on čakati vsmiljenja od Boga, ki nima vsmiljenja s svojim bližnjim. Kakor je sv. Štefan molil v smertni uri, tako, kristjani! molimo vsako uro: „Gospod! ne prištevaj jim tega greha!“ Dve reči tedaj prosimo: naj ljubi Bog odpusti greh tem, ki nas razžalijo, naj jih odderži, da ne bi se pregrešili nad nami s tim, da nas vnovič razžalijo, ampak naj jih razsvetli, da bi spoznali in ogrevali storjeno krivico, in da bi je naprej ne več storili. Tako ljubi kristjani molimo; jeze, serda ali pa sovraštva ne nosimo v srcu. Noben od nas ne ve, ktera bo njegova smertna ura; strašno pa je s sovraštvom stopiti pred večnega Sodnika.

5. „Ko je to izrekel, zaspal je v Gospodu“. Pravični ne umerje, on le sladko zaspi, in se v večnosti prebudi v rokah Gospodovih. Tam mu sam Jezus zbriše solze iz oči, in ne bo več smerti, ne bolečin, ne terpljenja. Smert grešnika, smert krivičnega bo pa strašna, strašno bo temu, pasti v roke pravičnega Boga. Vsi želimo, da bi vmerli smert pravičnega, da bi tudi mi zaspali tako sladko v Gospodu, kakor je zaspal sv. Štefan. Hočemo da nam te želje se izpolnijo, moramo tudi živeti življenje pravičnih. Kako življenje, taka tudi smert. Sv. Avguštin uči: „Bojiš se hude smerti, hudega življenja se pa ne bojiš? Po boljšaj hudo življenje — boj se hude smerti. Ako pa dobro, pravično živiš, tedaj se nimaš bati smerti. Kdor je pravično živel, njemu smert ne more biti strašna.“

S k l e p.

Premislimo še enkrat, kaj nas uči sv. Štefan. Uči nas: govoriti resnico vselej, tudi tedaj kedar ljudem ni prijetna — kedar nam vkaže to naša dolžnost; — ne bojmo se, za večno resnico dati clo naše življenje. Varujmo se, da ne bodemo kakor Judje, ne sovražimo resnice in tudi tega ne, ki nam jo pove; on nam je boljši prijatelj, kakor oni, ki nam prikriva jo resnico.

Sv. Štefan se je veselil kamnja, ne bodimo jezni, ampak voljno prenašajmo, ako letijo hudi kamni na nas, božje pripuščenje je to.

Štefan je vidil nebesa odperete, vera tudi nam kaže proti nebesom, gori pogledjmo v terpljenji — tam iščimo tolažbe.

Štefan odpusti in moli za morivce, storimo tudi mi tako, in Bog nam bo odpustil.

Živimo kakor Štefan v resnici, veri in gnadi božji in naša smert bo srečna. Mirno bomo zaspali in prebudili v nebeški časti pri Jezusu. Amen.

Pridiga za praznik sv. Janeza.

(Pridiga za sedajne okoljščine; gov. J. Sk.)

„Tema je prešla, in prava luč zdaj sveti“. I. Jan. 2, 8.

V v o d.

Kako svitla je bila tista noč, v kateri je edinorojeni Sin nebeškega Očeta, Jezus Kristus, svoj nebeški tron zapustil, in kot majhno dete v Betlehemske jaslvice prišel počivat. Še svitlejša pa je luč, katero je to božje dete na svet prineslo, da vsem ljudem sveti tje gor v prelepe nebesa. Poznate to nebeško luč, katero je Kristus na svet prinesel? Dro jo poznate.

Sv. vera se imenuje. Ta je tista presvitla luč, katero je sv. apostel in evangelist Janez po Efezu in mali Aziji Judom in nevernikom tako pridno prižigal. To je tista luč, katero te ljubeznjivi apostel v svojem I. listu „pravo luč“ imenuje, ko piše: Tema je prešla, in prava luč zdaj sveti.

Ta presveta luč pa med kristjani tudi v naših krajih silno ugasuje; in vendar gorje mu, kdor to luč zgubi! On tava po temi okoli. Poživimo torej v svojih srcih luč sv. vere, saj:

Luč sv. vere je naša največja dobrotnica. Le poslušajte zakaj?

O ljubljenec Kristusov, sv. Janez! Ti si luč svete vere in pravo kerščansko ljubezen toliko priporočal, mi pa tako malo cenimo to presvitlo luč. Prižigal si tako goreče to luč nevernikom in Judom; sprosi tudi nam od Boga milost, da veliko dobroto luči sv. vere prav spoznamo in v prihodnje bolj obrajtamo kakor vse posvetne reči. Pomagaj tudi meni to prelepo nebeško luč v srcih svojih poslušavcev poživiti, in poplačan je trud moj čez zadosti!

(Dalje pride.)

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Nepomucki Julij je dobil faro št. Štefan pri Brežah in č. g. Čibašek Jan. faro na Turjaku v Ljubl. šk. Č. g. Čare Pet. se je odpovedal fari v Grabštanju. Umerl je č. g. Egger Jož. pens. fajmošter. R. I. P.

Goriška nadškofija. V. č. g. Štef. Bensa, kanonik metrop. cerkve, v. č. g. Štef. Kafol nadšk. kanceler, v. č. g. Ant. Grusovin so postali vikarji stolne cerkve v Gorici. Vikarji so postali čč. gg.: Stefan Mozetič v Štjaku, Anton Lukežič v Gabriji pri Merni, Frančižk Delkin v Plavih, Jan. Filipič v Doberdobu, Jož. Bajc v Kronbergu, Matija Kravanja Rencingerjev beneficjat pri sv. Ignacii v Gorici, Ant. Grusovin v Gorici, Jan. Cutini kaplan v Starenzani, Jan. Farfoglia v gorenji Tribuši. Duhovni pomočniki so postavljeni čč. gg.: Jan. Stres v Mernem, Jan. Lukežič in Jož. Tonšic v Komnu, Angelj Contazza na Piacuti v Gorici, Šim. Hrast v Solkanu, Alojzij Carli v Šent-Križu, Štef. Valentinčič v Devinu, Franc Leben v Biljah, Franc Vidic v Kanalu, Blaž Gerča v Rifenbergu, Ign. Fabijani v Lučniku, Jož. Zavadlal v Biljani, Jan. Kolavcič v Dornberku, Jan. Červ v Ročinju, Val. Brezavščik v Šenpetru pri Soči, Jan. Traversa v Monfalkonu, Vinc. de Savorgnani Vin. v Ajellu, Ant. Concion v Gradiški. — G. Anton Lumber je penzioniran.

Ljubljanska škofija. Prestavljeni so naslednji čč. gg.: Mart.

Končnik kaplan iz Planine v Cerknico, Jan. Tavčar sem. duh. v Planino, Leop. Gorence od Šent-Lorenca v Slavino, Mih. Barbo novop. v Šent-Lerenc, Mat. Lavrič sem. duh. v Žužemberk, Avg. Jesih novop. v Šent-Vid pri Vipavi. Č. g. Daniel Terček duh. nemškega reda in fajm. v Podzemelju je prestavljen v mesto Metliko in na njegovo mesto v Podzemelj č. g. Fr. Dovgan, fajm. s Černomelja. Č. g. Mat. Lavrič novoposv. pride v spodnjo Idrijo (ne v Žužemberk, kakor je stalo zadnjič), č. g. Mat. Pazlar sem. duh. v Žužemberk. — Umerl je g. Fr. Pustaverh lok. na Selih 22. okt. R. I. P. lokalija je razpisana 25. oktobra.

Lavantinska škofija: Č. g. Tomaž Rožanc je dobil faro sv. Magdalene v Mariboru; č. g. Jan. Šribar pride za provizorja v Pameče, č. g. Jože Turkuž za kateheta na dečki mestni šoli v Mariboru, č. g. Rajmund Repotočnik za I. kaplana k sv. Jurju pod Rifnikom, č. g. Janez Lenart je postal I. kaplan v Šmarji, in č. g. Adolf Srabotnik je vmeščen za II. kaplana v Šmarji. Županija sv. Antona na Pohorju in kuracija sv. Roka v Silih ste do 18. t. m., kuracija sv. Antona v Stopercih do 8. nov. t. l. razpisane.

Teržaška škofija. Prestavljeni so nasledni duhovniki: Č. g. Franc Franca, bivši duh. pom. v Milah, gre za duh. pom. in sostolnega vikara v Koper, na njega mesto v Mile novp. Dominik Buló, v Piran pride za kateheta ljudskih šol novp. Juri Pitako, v Divačo za administratorja kuratnega duh. pom. v Jelšanah Dragotin Mazeč, na tega mesto novp. Blaž Dekleva. Č. g. Jož. Novak ni šel za sbisidara v Star Pazin, ampak za duh. pom. v Žimin in od tam duh. p. Fr. Dragovina gre za adm. v Stari Pazin. Č. g. Janez Okorn bivši kaplan v Ricmanjih je dobil pension. Umerla sta g. Julij Blanter plovav v Starem Pazinu in Franc Ovsenik plovav v Kubedu R. I. P.

Na znanje!

Za škofije: Teržaško, Goriško, Ljubljansko in Lavantinsko veže in razpošilja letošnje družbine knjige g. Eduard Hohn, bukvozezar v Ljubljani. Prav žal nam je, da nekteri družniki še zdaj niso dobili knjig družbe sv. Mohora za l. 1872. Še vsak dan nam dohajajo pritožbe. Prihodnje leto ne bo več taka; kajti vezalo in razpošiljalo se bode vse v Celovcu v pričo družbinega odbora in pojde gotovo vse lepo po redu.

Vabilo

na naročbo „Slovenskega Prijatla“.

„Slov. Prijatelj“ stopi prihodnje leto v svoje eden dvajsto leto. Res lepa starost, tim lepša, ko se kdo postara v časti in hvali. „Slov. Prijatelj“ si bo tudi prihodnje leto na vso moč prizadeval, vstreči ljubim svojim naročnikom na vse strani. Donašal bode:

- a. **pridige** od različnih gg. sodelavcev za vse nedelje in zapovedane praznike;
- b. **pridige** od našemu narodu bolj znanih svetnikov božjih;
- c. **pridige** za različne priložnosti duhovne delavnosti;
- d. **keršanske nauke**, ki se močno hvalijo po celem Slovenskem, in
- e. **Duhovske zadeve** vseh slovenskih škofij.

Celih keršanskih nauk ne moremo več poslati novim naročnikom; prvo poglavje od „vere“ nam je že poteklo. Kdor pa hoče kerš. nauke o „upanji, ljubezni, in sv. zakramentih“ imeti, temu dajemo vse tri zvezke to je: 161 tiskanih pol, od upanja 13, od ljubezni 68 in od sv. zakramentov 80, vkup 161 tiskanih pol za šest goldinarjev.

Na dolgu imamo pri gg. naročnikih tirjati veliko veliko. Vemo, da je terda za denar; pa tudi nam se ne godi lehka, ker moramo o novem letu svoje visoke račune natanjko poravnati. Vsak delavec je svojega plačila vreden.

Zatorej lepo prosimo, da se naročnina vsaj do konca tega leta pošlje in tudi stari dolg od dotičnih gg. naročnikov poravna. Z Bogom!

Slednjič naznanjamo, da mi nobenega nadpisa ne premenjamo; naj se nam toraj vsaka prememba v nadpisu pismeno naznanja; le tako mi ne terpimo škode, če. gg. naročniki pa dobivajo vse številke poredoma. Take naznanila v odpertem listu so poštne proste.

„Slov. Prijatelj“ velja na leto 4 gld. 30 kr.

V Celovcu 11. novembra 1871.

Vrednistvo.